

MOKOLLEN BARNEHAGE

ÅRETS PLAN 2019—2020

Mokollveien 30, 3226, pb 2056, 3202 Sandefjord.
Telf. 33462209, mobil: 91614968, www.mokollen.no,
mail: post@mokollen.no

DEL I: Innledning

Forord:

"ÅRETS PLAN" ER UTARBEIDET AV PERSONALET I MOKOLLEN BARNEHAGE:

Arbeidet er ledet av de pedagogiske lederne:

Mai Elin Schaathun, Monica Slettingdalen, Anniken Berg Nilsen
Celina Sti og styrer Inger Nordby.

Fotografiene er i hovedsak tatt av Mai Elin Schaathun, pedagogisk leder, og er fra livet i Mokollen barnehage!

"Årets Plan" er fastsatt av barnehagens samarbeidsutvalg
23.09.19

Barnehagen er den første delen av barns utdanningsløp.

Kunnskapsdepartementet har gitt tydelige føringer gjennom Barnehageloven (endret 2018) og Rammeplan for barnehagen. Ny Rammeplan trådte i kraft 1. august 2017. Den fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Det finnes til enhver tid oppdatert versjon av lov og rammeplanen på **udir.no**. Endringene i loven omfatter pedagognorm, (1.aug. 2018) bemanningsnorm (1.aug 2019), og plikt for barnehageeier og skoleeier å samarbeide om barnas overgang til skole og SFO.

Sandefjord kommune har også utarbeidet ulike planer og standarder som vi implementerer i vår virksomhet. Høsten 2019 gjennomfører Barnehagemyndigheten i Sandefjord i følge sin rutine, tilsyn med Mokollen barnehage.

Inger Nordby
Styrer.

DEL I: Innledning

DEL I: INNLEDNING:

Forord om Årets plan	1
Innholdsfortegnelse	2
Vår visjon, innhold	4

DEL II: PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON 5

Kap. 1: Barnehagen som lærende organisasjon 6

Personalet planlegger, vurderer og dokumenterer	6
---	---

Personalets Kompetanseplan	7
----------------------------	---

Planleggingsdager dette året 2019—2020	7
--	---

Kap. 2: Medvirkning. 8

Barns medvirkning, Plan for evaluering sammen med barn	8
--	---

Foreldrenes medvirkning, vurdering	9
------------------------------------	---

DEL III: ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ 10

Kap. 1: Starten på barnehagelivet , Overgang 11

Tilvenning,	12
-------------	----

Trygg tilknytning.	13
--------------------	----

Kap. 2: Et godt psykososialt barnehagemiljø, sosial kompetanse 16

"Kompisdokka." Grønne tanker-Glade barn" Selvregulering	18
---	----

Sosial kompetanse	19
-------------------	----

Konfliktløsning, ICPS—modellen	19
--------------------------------	----

DEL IV: FOKUSOMRÅDENE VÅRE:

Nærmiljø og samfunn som paraply i år,	20
---------------------------------------	----

Kap. 1: Kommunikasjon, språk og tekst 21

Kap. 2: «Tett på realfag», Realfagskommune.

Naturglede.	26
-------------	----

KART over naturlekeplassene i Mokollen	28
--	----

Kap. 3: Mat, sanser og matkultur 29

DEL V: MÅL FOR FOKUSOMRÅDENE SAMLET FOR GRUPPENE: 31

Oversikt uteuker og ansvar for fellessamlinger	32
--	----

Barnegruppene i år, med ansatte.	33
----------------------------------	----

Kap. 1: Brumm 34

Kap. 2: Tassen 37

Kap. 3: Ludde 40

Kap. 4: Knerten 43

DEL I. Innledning

Kap. 5: PLAN FOR OVERGANG fra barnehage til skole.	
Ruffen	48
Årshjul for overgang barnehage skole i Sandefjord.	
Skoleforberedende aktiviteter	
«Fra hav og jord til bord»	
DEL VI: KULTUR.	
ÅRSOVERSIKT MED VIKTIGE DATOER bursdager og sanger	54
Vi markerer merkedager i andre kulturer	
Kap. 1: OVERSIKT OVER MÅNEDENE:	55
Oktober og November.	56
F.N—dagen: Vennskap og å hjelpe andre.	
BlimE –dansen, Tenkj om vi var venner	57
Desember.	58
Advent og Jul,	
Julesanger	59
Januar	61
Besteforeldredag, Vinteraktivitetsdag,	
Hvalfangerviser	62
Februar	63
Fastelavn, Samefolkets dag,	
Sanger i januar og februar	64
Mars	Sanger til Kulturdagen 65
April	Påske 66
Sanger i Mars og April.	67
Mai	68
Maifeiring	
Juni.	69
Sommerfest og St. Hans	
Sommerbarnehagen	69
Sanger i Mai og Juni	70
Juli, August og September	71
Vennesangen	72

DEL I: Innledning

"ÅRETS PLAN" OG "VÅRT CREDO" utgjør til sammen Årsplanen vår.

Del I: Innledning med visjonen som peker på våre verdier.
"ÅRETS PLAN" beskriver innholdet i Mokollen barnehage f.o.m. 01.10.19- 30.09.20.

" VÅRT CREDO - Dette tror vi på" er langtidsplanen vår og kan leses på www.mokollen.no (link på forsiden)

Vi i Mokollen barnehage mener at **VÅR VISJON** peker på det viktigste vi kan **gi barna:**

KRAFT TIL Å VÆRE

KRAFT TIL Å LÆRE

KRAFT TIL Å BÆRE

Da er det nødvendig å se disse to planene i sammenheng.

I denne "Årets plan 2019—2020", konkretiserer vi innholdet vi vil gi barna, for å arbeide mot visjonen og målene våre. Den er fylldigere enn før, da vi er i ferd med å omarbeide planen til ett dokument.

Del II: Handler om personalets arbeidsmåter, at vi dokumenterer aktiviteter, og vurderer vår måloppnåelse. Barn og foreldres medvirkning står også beskrevet.

Vi vurderer ikke enkeltbarn med tester, kartlegging eller observasjonsskjema uten foreldrenes samtykke.

Fokusområdet Realfag har fremdeles en bred plass, da Sandefjord kommune er "Realfagskommune." Det innebærer lokalt nettverksarbeid som startet høsten 2017 og vil vare ut 2021. Satsingen favner private og kommunale barnehager og den offentlige grunnskolen i Sandefjord.

En ny satsing i år, er arbeid med «Standard for likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud» i Sandefjord kommune.

Del III: Handler om det gode psykososiale miljøet vi vil at skal prege barnehagen, med første fokus på tilvenning og tilknytning, så sosial kompetanse, med selvhevdelse, selvregulering, empati og ansvarlighet.

Del IV: Handler om innholdet i året, med kapitler om Fokusområdene våre.

Del V. Er en samlet oversikt over hovedmål og tegnene på måloppnåelse innen alle fokusområdene for de ulike gruppene.

Planen for overgang fra barnehage til skole står som overskrift for Ruffengruppa.

Del VI: Kultur og årsoversikt med viktige datoer.

Del II: PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON:

Kap. 1: Barnehagen som lærende organisasjon

Personalet planlegger, vurderer og dokumenterer.
Kompetanseplan for personalet
Planleggingsdager 2019—2020

Kap. 2: Medvirkning:

Plan for evaluering sammen med barn.
Foreldrenes medvirkning, vurdering.

BARNEHAGEN SKAL VÆRE EN LÆRENDE ORGANISASJON.

Gjennom:

- * Et tydelig pedagogisk særpreg
- * Effektivt problemløsende arbeidsteam
- * Gjennom våre fokusområder fremme barnas egenskaper, evner og kunnskaper på ulike måter.
- * Å ha en tilbakemeldingskultur hvor god kommunikasjon, fokus på anerkjennelse og forskjellighet ses på som en ressurs og bidrar til nye innfallsvinkler - er en verdifull arbeidsmåte for oss.
- Personalet henter energi og inspirasjon til det daglige arbeidet fra positive møter med barn og foreldre, i samspill med kollegaer i gjensidig erfaringsdeling og fra kompetanseheving.

Hovedsatsingen dette året blir å delta i regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage i Vestfold og Telemark. Nasjonal strategi.

Overordnet tema for 2019—2022 er: Inkluderende miljø for omsorg, lek læring og danning. Vi vil delta i nettverk med undertema: **Inkluderende fellesskap.** Vi vil få oppfølging på personalmøter og veiledning i barnehagen, så dette blir spennende!

Personalet planlegger, vurderer og dokumenterer.

Vi vurderer arbeidet gjennom hver prosjekt—periode, etter høytider og fester og hvert halvår i januar og juni måned. Pedagogene evaluerer årsplanarbeidet når årsplanen er ferdig i oktober.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJONSSPIRAL: (Kolle, Larsen, Ulla 2010:97)

Observasjon: Å legge merke til og bli interessert i noe.

Å gjøre på nytt og på nye måter.

Å skape nye ideer, perspektiver og interesser

Å stoppe opp og dokumentere glimt fra hverdagen.

Å bringe inn til kollektiv drøfting, dveling og deling, kritisk refleksjon.

DEL II: Kap. 1.

Mål:

Heve kompetansen for alle ansatte som jobber i barnehagen.

Tema	Deltakere	Dato
Standard for et likeverdig og tilrettelagt barneha- getilbud. «Et inkluderende felles- skap»	assistentene	Medio Oktober kveld.
Østlandske lærerstevne: Kurs: Hva kjennetegner barnehager som er gode på lek? Ja takk, hjerne!!	Alle med arbeidsdag 23.12	Lørdag 2. november
Implementeringskonfe- ranse: Den didaktiske barnehagen – barneha- gens arbeidsmåter	Anniken, Mai, Monica og Inger	Torsdag 26.09.19
Standard for et likeverdig og tilrettelagt barneha- getilbud. «Et inkluderende felles- skap»	Alle pedagogene, nett- verk	Høst: 1 dag uke 46/47 vår: 3 dager, uke 3, 11, 19/20
Standard for et likeverdig og tilrettelagt barneha- getilbud. «Et inkluderende felles- skap» Veiledning.	alle	Datoer kommer senere (noe på kvelden?)
Realfagskommune: Evnerike barn Beebot	Nettverk for representan- ter: Anniken og Monica + alle på personalmøter/ plandager	Høst: 09.10, 04.12 Vår: 05.02, 18.03, 29.04 Personalmøter gjennom året.
Brannøvelse med brann- mannskap	alle	Vår 2020

Vi arbeider videre på personalmøter og planleggingsdager, med stoff som vi har fått på kurs.

Vi forskyver arbeidstid til lørdager og kvelder, for de tre dagene vi har stengt for planlegging i jula, og inneklemt dag etter Kr. Himmelfartsdag. Den siste plan.dagen er før oppstart av nytt barnehageår 2020 – 2021.

Planleggingsdagene dette barnehageåret er:

Høst: 15.08.19, 27.09.19, 23.12.19,

Vår: 02.01.20, 03.01.20, 22.05.20, 14.08.20.

Den første i nytt barnehageår 2020—2021 er 17.08.20

Kap. 2: Medvirkning

Plan for vurdering sammen med barna.

HOVEDMÅL: Barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsarbeidet som en del av deres medvirkning i sin hverdag. Dette finnes under barns medvirkning og prosjektarbeid. I "Vårt Credo." s.14,16.

Mål for personalet:

"Lese" og tolke de yngste barnas uttrykk og kroppsspråk for at de skal ha mulighet til å engasjere seg og ta egne valg.

- Skrive ned barnas kommentarer og refleksjoner.
- Bruke barnas kommentarer og refleksjoner som dokumentasjon når barna selv skal vurdere innholdet i barnehagen.
- Jevnlig levere dokumentasjoner og refleksjoner hjem og sette slike inn i barnas permer som de får med seg når barnehagetiden er over.

Dette vil fremgå i prosjektplanene og dokumentasjonene som foreldrene får hjem i form av "Foreldrebrev" fra alle gruppene, på mail eller via vår hjemmeside. www.mokollen.no (tilgjengelig ved foreldrenes personlige passord.)

PROSJEKTARBEID som arbeidsmåte :

Personalet er nysgjerrig på, åpne for og opptatt av barnas interesser, ytringer og uttrykk.

Vi har laget mal for prosjektplaner, som vi bruker til å dokumentere arbeidet med små og store prosjekter. Den inneholder alle eller noen av disse punktene:

- * Hovedmål
- * Begrunnelse
- * Observasjon av barns interesser og behov
- * Barns medvirkning; Uttrykksmåter, samtaler,
- * Foreldres medvirkning
- * Hvordan dokumentasjonen benyttes i planleggingen
- * Fagområdene i prosjektet, mål
- * Metoder vi velger
- * Ansvarsfordeling
- * Systematisk vurdering ((Ped. Dok.spiralen ses.6)
- * Utvikling videre
- * Personalets felles refleksjoner
- * Sluttvurdering.

Foreldrene skal ha en reell innflytelse på vurderingsprosessen:

Vi utarbeider dette sammen i forbindelse med tema:

Familiedeltakelse. Foreldrene i S.U. er med og planlegger dette.

S.U. fastsetter hvert år Årets plan, - og Credo når det revideres.

En større brukerundersøkelse gjennomføres ca. hvert 2.år.

Neste er barnehageåret, 1.—30. november 2020. i 2018 fikk vi skår 4.7 av 5.0 oppnåelige på UDIR sin brukerundersøkelse (se www.mokollen.no). Foreldrene i Samarbeidsutvalget vil at vi skal bruke tid på å implementere endringer det er behov for.

Informasjon: Vårt skår: 4.4 nasjonalt: 4.2:

Derfor har vi:

Endret vaktene på morgenen, da flere barn kommer tidlig.

Satt inn en «svever» om morgenen for å avhjelpe, slik at personalet på gruppene ikke må reise seg og forlate rommet for å hente ting eller følge på toalett.

Skjerpet rutinen med å formidle informasjon til de som er sammen med barna på slutten av dagen.

Vi tar rede på noe om barnets lek, og passer på å se hver enkelt den tiden vi er sammen med dem.

Vi har tatt mer i bruk informasjonskanalen: KID-plan, med ukeplan og ukebrev.

Ute og innemiljø: Vårt skår: 4,3 / Nasjonalt skår: 4,1

Endringer som er gjort:

Siste byggetrinn er endelig på plass, med belegg og skap i det ytterste vindfanget.

Malearbeider er gjort, lamper og interiør og utstyr er fornyet.

Vi har fått nye utebord med benker.

Vi har valgt å ikke ha mange lekeapparater, da vi ikke vil å ta barns oppmerksomhet bort fra naturen. Naturområdet rundt barnehagen gir utfordringer: Til personal og eier -med stein og kvist, men for barna: Mye spennende lekemateriell.

Barnehagens uteområde kontrolleres hvert år av AS Skankontroll

DEL III: ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Kap. 1: Starten på barnehagelivet:

- Tilvenning
- Tilknytning

Kap. 2: Et godt psykososialt barnehagemiljø

- Selvregulering
- Sosial kompetanse

VELKOMMEN TIL MOKOLLEN BARNEHAGE!

Kap. 1: STARTEN PÅ BARNEHAGELIVET:

- Om overgangen når barnet begynner i barnehagen:
- Tilvenning: Å bli kjent og trygg
- Trygg tilknytning.

Overgang. Når barna begynner på ny gruppe og nytt team.

Barna bytter barnegruppe på høsten, da følger vennene med, men gruppenavnet endres. Det er også en større overgang fra småbarn til storebarnsteam fordi bemanningen er større på småbarn enn hos store barn. Alle tilknytningspersonene kan derfor ikke følge med over, men vi tilstreber at noen gjør det, som oftest er det pedagogisk leder som følger gruppa. Barna forberedes på endringen og vi inviterer til foreldrekaffe på de nye gruppene og rommene i løpet av de første ukene. Mokollen er en helhetsbarnehage, alle barn blir kjent med voksne og barn på hele teamet og gjerne de andre også. Alle barn angår alle voksne. Dette bidrar til at overgangen til ny gruppe ikke blir så stor for barna.

Velkommen!

HOVEDMÅL for tilvenningen:

Er å bli trygg, og bli kjent med de andre barna, personalet og barnehagen.

De nye barna møter mange utfordringer: Mange nye mennesker å forholde seg til, både barn og voksne, og å være lenge uten foreldrene tilstede- kanskje for aller første gang. Foreldrene bør bruke god tid sammen med barnet i barnehagen de første dagene, slik at barnet blir kjent med en i personalet, før det må være uten foreldre. La avskjeden være kort. Hvis dere har bestemt dere for å gå, så gi beskjed til en voksen som kan være sammen med barnet ditt, og gi barnet tro på at det vil greie seg uten deg. Adskillelse er vanskelig, Er dere usikre på om barnet har det bra etter ar du har gått, så ring barnehagens mobil: 91 61 49 68

Vi inviterer til foreldremøte for nye barn, og avtaler foreldresamtale like etter oppstart, slik at vi kan bli bedre kjent.

Delmål:

- Barnet opplever anerkjennelse for hvordan de føler og bekræftelse på at det er ok, selv om de synes det er vanskelig å være uten foreldre i B.H.
- Barnet får være i følelsen sin før vi avleder og hjelper barnet videre.
- Barnet opplever korte avskjeder, slik at de ikke blir usikre på hva foreldrene vil.

Tegn:

- Barnet mestrer å være i barnehagen.
- Barnet tar kontakt med de voksne.
- Barnet viser glede og gjenkjennelse når de møter de andre barna
- Barnet kjenner de andres navn og finner noen å leke med.
- Barnet spiser og eventuelt sover godt i barnehagen.

Mål for personalet:

- Anerkjenner og bekrefter barnas følelser
- Trygger dem på at foreldrene kommer tilbake.
- Støtter barna i kontakten med andre og hjelper dem til å bli kjent med lokalene, lekene og rutinene.
- Er lydhøre for foreldrenes bekymring.
- Er imøtekommende overfor foreldrenes ønsker og behov.

Trygg tilknytning er livsviktig for personlighetsdannelsen og selvoppfatningen, og dermed opplevelsen av å mestre livet.

Barns viktigste behov er å føle seg verdifull.

Små barn er helt overlatt til de voksnes måte å møte barnet på, speile dem, oppmuntre dem, trøste, forklare barnet hva det føler, bekrefte, anerkjenne og oppmuntre.

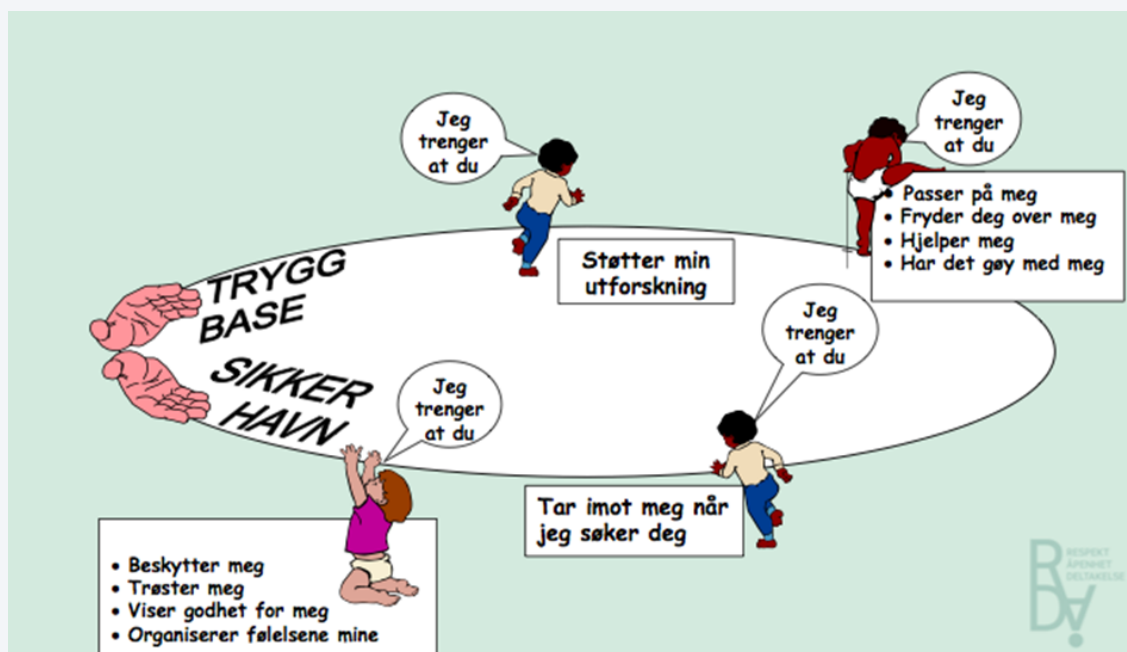
Trygg tilknytning er et sterkt emosjonelt bånd mellom barn og foreldre.

Emosjonell trygghet kan beskrives som en tilstand hvor barnet kjenner en indre ro, har fravær av stress og ubehag.

Det tidlige gode samspillet mellom foreldre og barn har betydning for barnets evne til sosialt samspill, for evnen til lek, og det styrker barnets psykiske immunforsvar og er også med på å forebygge lærevansker. Barn utvikler seg gjennom relasjon til andre, så kvaliteten på tilknytningen er avgjørende for hvordan vi er i relasjon til andre gjennom livet.

Barnehagepersonalet har en komplementerende rolle i tillegg til foreldrene, som «den trygge basen». Når «den trygge basen» er der, tør barnet utforske verden. Nysgjerrigheten driver barnet fremover til stadig ny mestring og glede over livet. De voksne oppmuntrer og støtter barnets utforskning. Barnet får styrket sin selvfølelse, selvstendighet, lærer autonomi (rett til å bestemme over seg selv og kroppen sin).

"Trygghetssirkelen" er en modell fra USA og er et kart til å forstå barnet innenfra.

Mål for personalet:

- Se barnets behov, hva det trenger nå.
Hvordan jeg kan hjelpe og oppmuntre best, for å støtte barnet.
- Passe på barnet i utforskningsprosessen sin, slik at de vet at de er trygge.
- Glede oss sammen med dem og over dem.

Når barnet for eksempel blir trøtt, er sulten eller faller og slår seg litt, så skurrer noen barn opp volumet for å bli hørt/sett. Noen barn skurrer på "alarmen" med en gang, fordi små barn har ikke lært å organisere følelsene sine enda;

De trenger å få følelsene sine forklart, bli bekreftet og å få anerkjennelse for det de føler.

Barnet har da kanskje behov for noe annet enn oppmuntring. Barnet snur seg, søker en trygg havn, eller kanskje bare øyekontakt for å få bekreftelse på at det er sett og at «verden» er trygg. Da må vi være der for barnet. Barn som blir raskt og mye avledet, lærer at de må håndtere følelsene sine selv, og det fører til stress i barnekroppen.

Noen barn gir ikke tydelige signaler på hvordan de har det. En grunn kan være at situasjonene ikke gir rom for direkte uttrykk, kanskje vet ikke barnet hva det føler.

Målet er å beskytte, trøste og organisere barnets følelser.

- så barnet igjen kan bli trygg på å gå «ut i verden».

På den måten lærer det noe om hvordan kontakt med andre kan erfares og oppnås. Det «lader batteriene» hos den voksne til ny utforsking.

Hvert barn skal ha en tilknytningsperson i oppstartsfasen. Hverdagen blir mer forutsigbar for både barn og foreldre og dette skaper igjen trygghet.

Nye barn og foreldre blir invitert på flere besøk i barnehagen på forsommeren i ukene før barnehagen stenger, slik at vi kan bli litt kjent med hverandre før barnehageoppstart i august. Dette avtales med hver enkelt.

Tegn på trygg tilknytning:

- Barnet søker trøst og vil ta imot trøst.
- Barnet lener kroppen inn mot den voksne og blir rolig.
- Barnet ber om hjelp når det trenger det.
- De tåler stress bedre.
- Barnet har stort sett godt humør og liker å ha voksne rundt seg.
- Barnet takler greit overgangssituasjoner.
- Når barnet kommer til barnehagen viser det generelt positive følelser overfor trygge voksne.
- Barnet lar seg korrigere av voksne og viser tegn på å forstå dette.

Tilknytningspersonalet kjennetegnes av:

- Å være "større" enn barnet for at barnet skal føle seg trygt. Det betyr at vi må ta grep, planlegge, forberede og ta kontroll over situasjonene.
- Å være "sterkere" enn barnet. Det er godt for et barn å bli båret og grunnleggende å kjenne at noen er så sterke at de kan beskytte barnet.
- Å være psykisk i balanse. Ellers kjenner barn seg utrygge.
- Å være klokere. Barn trenger voksne som forstår mer enn dem selv, som kan forklare hva som skjer rundt dem og hva som skjer i dem. Da blir barnet kjent med seg selv og sine følelser.
- Å være god. Vi må bevare godheten for barnet selv i de situasjonene hvor vi må sette grenser og ta tak.
- Og når det er mulig, følge barnets behov.

ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

- Kap. 2:**
- Plan for Et godt psykososialt miljø, Sandefjord kommune
 - Å kjenne egne følelser: «Kompisdokka» Grønne tanker—glade barn
 - Selvregulering
 - Sosial kompetanse
 - Konfliktløsning, ICPS—modellen

SOSIAL KOMPETANSE

krever også emosjonell kompetanse.

Å utvikle sosial kompetanse er å utvikle ferdigheter barn trenger for å handle kompetent i en sosial sammenheng. (Elliot og Gresham)

Balansen mellom omtanken for andre og å ivareta seg selv er kjernen. Komponentene er:

***Samarbeid *Selvhevdelse *Selvregulering (selvkontroll) *Empati *ansvarlighet.**

ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGE MILJØ:

Handler om å forstå og håndtere egne og andres følelser. Vi må skape et miljø der alle kan kjenne seg trygge og der de kan utvikle en god selvfølelse.

Fra "Plan for et godt psykososialt barnehagemiljø":

Barnehagen har en omsorgsplikt etter barnehageloven § 1, som innebærer å håndtere krenkelser og mobbing.

Krenkelser er et samlebegrep for ord eller handlinger som oppleves negativt.

"Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet (Lund, 2015 s.45)."

Personalet skal:

- Ha fokus på barnas positive sider og egenskaper,
- Prøve å se hva som ligger bak handling eller ytring,
- Ikke ignorere, avvise eller favorisere barn.
- Si fra, stoppe og beskytte barn mot voksne som krenker eller mobber.

Foreldrene har ansvar for å:

- Snakke positivt hjemme om barnehagen, de ansatte og alle barna.
- Hilse på alle barn og voksne i barnehagen.
- Melde fra dersom de ser eller opplever mobberelatert atferd blant barna.
- Gi tilbakemelding til barnehagen om barnets trivsel og opplevelser.
- Følge opp informasjon og bidra til et tett og godt samarbeid med barnehagen.

Vi har en plan for hvordan vi avdekker og følger opp mobbing og krenkelser om det oppstår.

Barn er avhengige av at vi tar deres subjektive opplevelse på alvor og viser vilje til å handle til beste for alle. Barn trenger voksne som både regulerer og korrigerer, og samtidig møter alle med respekt og toleranse. Det er alltid de voksnes ansvar å forebygge og stoppe mobbing.

Men vi mener at betegnelsene "mobber" og "mobbeoffer" raskt er stigmatiserende og lite konstruktivt når vi skal arbeide for at

Barna skal:

- Lære å ta hensyn til hverandre
- At egne ønsker ikke alltid kan oppfylles
- Leke og løse konflikter på en adekvat måte.

Selvregulering: Evne til å roe seg selv.

Mål for barnet:

- Å kjenne egne følelser, lære seg at de kan deles med andre og at alle følelser er ok.

Mål for personalet når vi skal hjelpe barn å organisere følelser:

- Gjette oss til hvordan barnet har det inne i seg.
- Sette ord på det vi tror barnet føler.
- Tåle barnets følelser og være der sammen med barnet.
- Minne seg selv på at samme hva barnet føler, så trenger barnet oss.
- Å være den voksne som er den sterke, den kloke og den gode, den som tar ledelsen.

SOSIAL OG
EMOSJONELL
TRENING FOR ALLE BARN:

PSYKOLOGISK
FØRSTEHJELP: Grønne
tanker—Glade barn

"Kompisdokka" og "Grønne tanker—glade barn" er blant hjelpemidlene vi bruker for å snakke med barna om følelser og hvordan de kan håndtere egne følelser.

Dokkene gjør det lett å prate om hvordan man føler seg og opplever ulike situasjoner og relasjoner.

Kompis—dokkene (Friendly—dockan):

Er en dokke med seks ulike følelser: Glad, Sint, Redd, Trist, Sur og rolig. De første fire er grunnfølelser. Mens sur og rolig er mer en tilstand.

De røde og grønne bamsene representerer vonde og gode følelser. Barn trenger bekreftelse og hjelp til å sette ord på følelsene. Dette gir barna trygghet og ruster dem for livets motgang og innebærer å håndtere vanskelige følelser.

Vi bruker disse hjelpemidlene i varierende grad og etter behov, i de ulike gruppene.

SOSIAL KOMPETANSE

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger. Se også Vårt Credo s. 17

Gjennom prosjektarbeid, og i hverdagslivet vil vi ha fokus på å øke barnas sosiale kompetanse.

Vi har spesielt fokus på å være nære barna når vi gir beskjeder og å gi positiv oppmerksomhet istedenfor å si "nei".

Når vi må korrigere, er vi oppmerksomme på at:

- * Barn trenger forberedelser før forandringer.
- * Barn trenger å se sammenheng mellom det de gjør og hva det fører til.
- * Det vondeste for barn er når vi forventer at det kan ting det ikke har forutsetninger for.
- * Barnet må få en respons det forstår
- * At vi som voksne kan romme følelsene deres
- * At vi møter dem med forståelse
- * Vi vil være tydelig uten å bruke makt eller være krenkende!

Krenker vi, øker avstanden mellom oss og barnet - og det er jo motsatt av hva vi vil oppnå!

Det gjelder å reagere mildest mulig i alle situasjoner.

KONFLIKTLØSNINGSMODELLEN ICPS

I konflikter mellom barn hjelper personalet til ved å bruke hele, eller deler av denne, etter situasjon, barns modenhet og alder. De yngste; kanskje bare pkt. 1.

- 1. Klargjøring av problemet:** Hva skjedde? Hvordan skjedde det?
- 2. Forslag til løsninger:** Hva kan vi gjøre isteden? Alle komme til ordet, den voksne er støttende, men ikke løse situasjonen for barna.
- 3. Vurdere løsningsforslagene:** Voksen hjelpe barna til å se. Er det rettferdig? Er det sikkert? Vil det fungere?
- 4. Valg av løsning: Er det greit for deg?** Hva og hvordan kan vi leke videre? Alle får hjelp til å holde sin del av avtalen.
- 5. Evaluering:** Noen ganger er barna så ivrige etter å komme videre i leken at de bare vil ha en rask løsning. Eller at løsningen gir seg selv, bare barna får stoppet opp og tenkt seg om. Det er viktig å sette ord på barnas følelser og så gå videre med en løsning—og da helst barnas egen!

DEL IV

FOKUSOMRÅDENE VÅRE

Fagområdet: Nærmiljø og samfunn.

Dette året vil vi at barna skal bli kjent med nærmiljø og få opplevelser fra vår historie, kunst, natur og kultur—etter modenhet og alder. De minste starter med de nærmeste områdene i og rundt barnehagen. (Hovedmål)

Dette vil være som en paraply over det vi velger å være opp tatt av, innen fokusområdene og fagområdene fra Rammeplan:

Kommunikasjon, Språk og tekst

Tett på Realfag:

- Antall rom og form

Naturglede

Mat, sanser og matkultur.

- Kropp, bevegelse, mat og helse.

**Kap.1: Fagområdet:
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST.**

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST :

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Mål og aktiviteter tilpasses barnas språknivå. Vi er opptatt av å gi barna et godt språkmiljø.

Derfor har vi:

- Daglige språksamlinger i gruppene:
Vi leker med lydsiden av språket, bevissthet om språkets form
Vi leker med innholdssiden av språket: Begreper og ordforråd. Vi samtaler om tekst, bilder og ting vi kan undre oss over.
- De eldre barna får erfaringer med IKT gjennom bruk av internett til oppslag/opplysninger, bruke IPAD og PC med pedagogiske spill og mulighet til å uttrykke seg gjennom skriftspråket; Skrive bokstaver og enkle tekster med tastaturet bl.a. i prosjektarbeidet.
- På vårt eget lille Språkrom har vi Lesegrupper.
- "Felles samling" 4. hver fredag med fokus på drama, fortelling, film, sangleker.
- Vi har "Filosofiske samtaler", f.eks. i prosjektarbeid, hvor vi oppmuntrer barna til å tenke høyt over mulige svar på vriene spørsmål, og hvor voksne er åpne for barnas undringer, innspill og svar.
- I lek og aktiviteter, ute og inne legger vi til rette for språklek, f.eks. lekeskriving og lekelesing.
- Personalet er nærværende samtalepartnere.

Sandefjord – en realfagskommune.

Kap. 2: «TETT PÅ REALFAG»

- Naturglede
- Kart over naturlekeplassene i Mokollen

**Fagområder: Antall, rom og form,
Natur, miljø og teknologi. - derfor omfatter
dette også fokusområdet Naturglede.**

«Barn er vitebegjærlige fra de er små!»

Realfagskompetanse i tidlig alder kan føre til at færre barn strever med realfag senere. (ref. M.H.s.3)

I Realfagskommunen er strategien at vi skal ha fokus på realfag helt fra barnehagestart og ut ungdomsskolen. Det følger med prosjektmidler til kommunen, og midler til noe utstyr til barnehagene. De neste årene vil realfag ha et økt fokus i hele opplæringsløpet.

Forskning viser at å jobbe med realfag i barnehagealder kan ha betydning for barns kognitive og språklige utvikling. Å jobbe med realfag i barnehagen har verdi i seg selv; Vi vekker barns nysgjerrighet og glede. Dette handler om lek og utforsking. Realfag finnes overalt og personalet i barnehagen trenger ikke alltid å ha de rette svarene, kanskje vi sammen kan finne ut av det? Vi vil at realfag skal ha en naturlig plass i hverdagen vår, både i hverdagssituasjoner, spontane øyeblikk og i de planlagte aktivitetene. Engasjerte voksne gir interesserte barn!

Vi har et lite "Forskerrom" som alle gruppene kan bruke. (Se også Naturglede, s. 26.)

Hovedmål for barna:

Oppdage og utforske realfag.

Delmål:

- Utvikle interesse og forståelse for grunnleggende realfaglige begreper.
- Oppleve matematikkglede og få erfaring med matematiske problemer.
- Oppleve, utforske og eksperimentere med naturens mangfold og naturfenomener.

(se også fokusområde naturglede s. 27.)

"Tett på realfag" fortsetter:

Mål for personalet:

- Å få tak i undringen til barna.
- Gi realfag større plass i hverdagslivet og
- Øke sin motivasjon, interesse og realfagskompetanse

Vi bruker realfagsbegreper slik at det blir en naturlig del av barnas språk.

Vi leker med tall, sortering, preposisjoner, størrelser, måling o.s.v. I spontane situasjoner snakker vi f. eks. om størrelsen på pinnene barna leker med, antall bein på flua, tyngde på steinene eller volumet på vannet i bøtta. Til dette vil vi bruke :

* Bevegelse: Små barn er avhengig av erfaringer med kroppen for å forstå.

*Konstruksjonslek: God romlig lek med visualisering.

* Utforsking: Hva skjer hvis...?

* Digital praksis:, Dataspill

Stimulerer romlig visualisering med utfordringer i.f.h.t. perspektiv, når man går inn i tredimensjonale rom.

SALABY, ped. Verktøy fra Gyldendal.

På FORSKERROMMET har vi utstyr til enkle eksperimenter og fysikkforsøk.,

"BEEBOT"

Vi vil prøve ut denne enkle roboten for koding sammen med barna dette året., etter at personalet selv har fått ny kunnskap gjennom realfagskursingen.

NUMICON:

I Sandefjord kommune satser man på dette materiellet som egner seg til lek på mange matematiske områder og ulike nivåer.

Det skal også fungere som hjelp i overgangene: Barnehage—skole— og videre opp i skoleløpet.

Vi har laget en liten plan med progresjon og variasjon for hvordan vi vil bruke Numicon i lek med realfag i gruppene Tassen, Ludde, Knerten og Ruffen.

DEL IV: Kap. 2.

NATURGLEDE:

Innhold fra fagområdene:

Natur, miljø, teknologi,

Nærmiljø og samfunn;

Kropp, bevegelse mat og helse

NATURGLEDE :

Her i Mokollen opplever og utforsker vi naturen og naturens mangfold, vi får gode opplevelser med friluftsliv året rundt, og får kjennskap til bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen. (Rpl.2017, Natur, miljø, teknologi)

Vi vil også tilrettelegge for at barna kan få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.

Derfor:

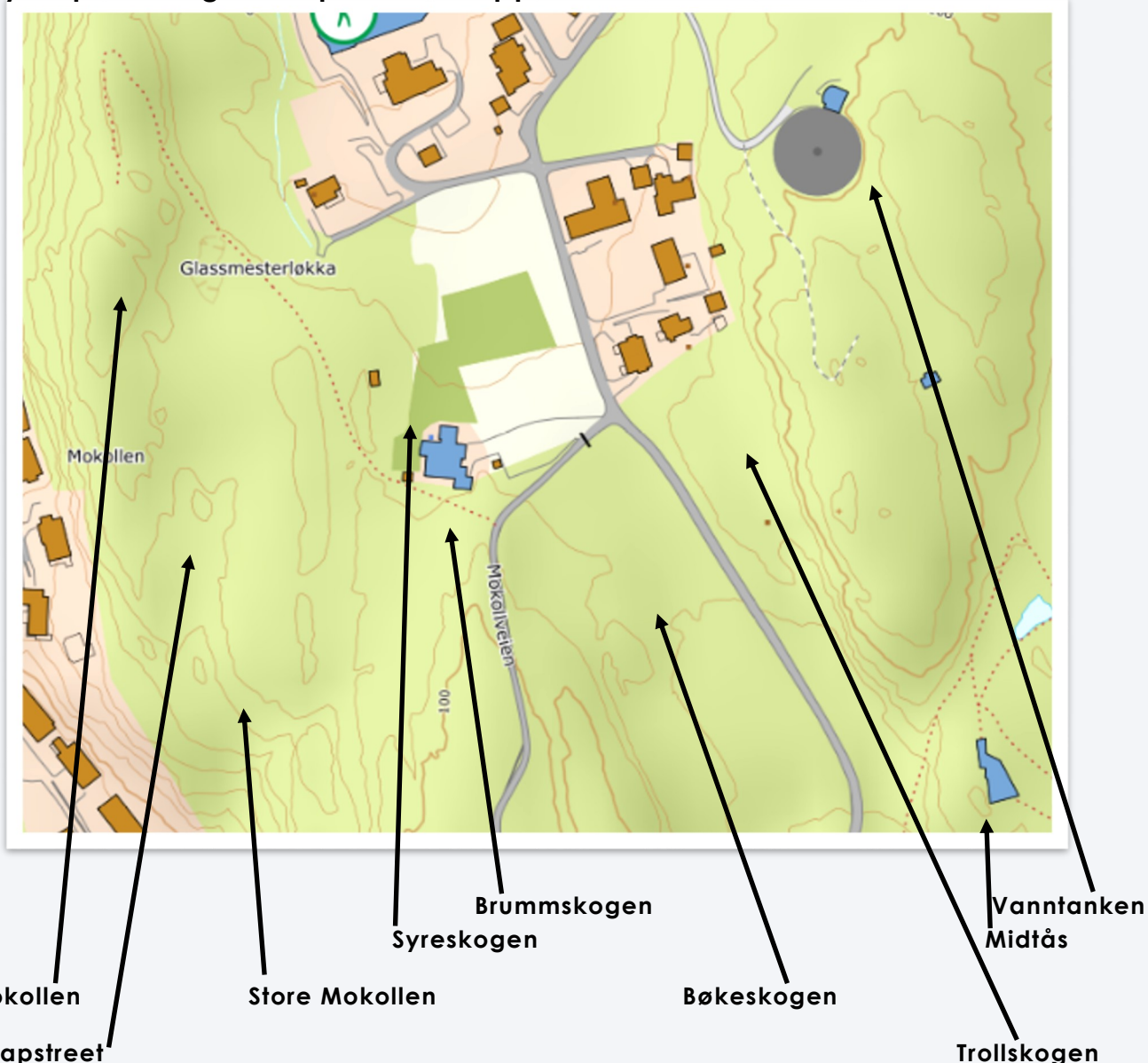
- Er barna ute daglig så sant vær og temperatur er forsvarlig.
Alle har turdag en dag i uka.
- Vi har uteuker på Ludde, Knerten og Ruffen-gruppene tredje hver uke, på høsten fra uke 36—47, og fra mars måned uke 9-25.
- Vi bruker alle naturlekeplassene i områdene nær barnehagen.
- Barna er med og planlegger hvor turene skal gå.
- Vi tar med oss mat og spiser ute eller i Grillhytta.
- Vi lager mat på bål, grua og på grillen i Grillhytta vår.

Vi vil skape nysgjerrighet rundt naturfenomener og fysiske lover vi møter ute: F.eks. vann, sol, luft og jord, og gjøre enkle fysikkforsøk ute. (Se Realfag s. 24)

Vi fokuserer på Miljøvern og bærekraft, i naturlige sammenhenger. Barna blir etter hvert godt kjent, og får ofte velge turmål.

Her er et "kart" over naturlekeplassene vi bruker i tillegg til gapahuken og grillhytta på vår egen uteplass, her oppe i Mokollen:

Lille Mokollen

Store Mokollen

Syreskogen

Brummskogen

Bøkeskogen

Vanntanken
Midtås

Trollskogen

Vennskapstreet

Brummskogen: Ligger rett utenfor barnehagen og egner seg godt for de minste barna.

Vanntanken: her er det flere rasteplasser og mange fine markblomster.

Syreskogen: Ligger på uteområdet vi bruker i uteleken. Her er det bjørker hvor vi taper bjørkesaft om våren og Gaukesyre som barna plukker.

Lille Mokollen: Hit er det fin sti. Et sted er det risset inn 1905 i fjellet, rester etter forsvarsverket. Det er flott utsikt over nærmiljø med skolen og Mosserødhjemmet.

Store Mokollen: Topp med flott utsikt over hele byen. Det er spennende bunkers like ved.

Bøkeskogen: Om høsten er det store hauger av løv å hoppe i. Om våren plukker vi brennernesle og skvallerkål.

Midtås: Et flott område å gå på tur, med park, lite tjern med salamander og skulpturpark.

Trollskogen: Her er det fine klatrefjell, kampesteiner og fin arena for eventyrdramatisering.

DEL IV: Kap. 3.

Kap. 3: MAT, SANSER OG MATKULTUR

- Mat er også kultur og en viktig verdi i barnas liv.

Fra fagområdet: Kropp, bevegelse, mat og helse.

HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv.

Næringsrik mat tidlig i barneårene har stor betydning og konsekvenser for helse på kort og lang sikt. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold i løpet av dagen, og det er i barneårene grunnlaget for gode kostvaner og matglede utvikles.

Serverte måltider innbyr også til en god fellesskapsopplevelse, trening i finmotoriske ferdigheter, matkulturell læring og samtale ved bordet.

Vi serverer fisk flere dager i uken: Onsdager får vi fiskemiddag fra Mosserødhjemmet, og til ettermiddagsmat serverer vi fisk 1—2 dager i uka: f.eks. røkt laks med smøreost og ruccolasalat i lefse, makrell i tomat, agurk og brød eller fiskepudding med rødbeter og brød. Andre dager serverer vi ost og frukt, yoghurt naturell med havregryn og bær eller kjøtt og grønnsaker med knekkebrød/brød på ettermiddagen.

Det serveres også melk, grønnsaker og frukt daglig til lunsj.

Vi har en åtte ukers meny til lunsj med varm mat de fleste dagene.

Tema for hver dag er:

Mandag:	Tirsdag:	Onsdag:	Torsdag:	Fredag:
Suppe.	Grøt.	Fisk.	Kjøtt.	Egg.

Se den aktuelle ukemenyen som henger i garderoben.

Vi er bevisste på å utfordre barnas sanser når vi serverer mat.

Vi leker ulike smakeleker og berømmer når noen er modige og smaker på ukjent mat.

Vi lærer barna: "Jeg har ikke vendt meg til det enda", istedenfor "liker ikke."

Vi tar hensyn til barnas allergier ved serveringen.

Vi utfordrer barnas sanser med sanseleker i andre sammenhenger også. I år lager vi et «sanserom» en periode, hvor ikke bare smakssansen, men føle-, se- og høre—sansene er i fokus.

DEL V:

FØLG MED PÅ LIVET I GRUPPENE:

UKEPLAN for gruppene, bilder fra livet her og ukebrev, kan dere lese på KID- PLAN, en nettløsning som alle foreldre som har oppgitt sin mailadresse, får tilgang til.

HER HAR VI SAMLET ALLE FOKUSOMRÅDENE FOR HVER GRUPPE.

Våre arbeidsmåter er gjennom lek. Derfor har vi poengtert dette i informasjonen som følger her for gruppene.

Her har vi også satt opp tegn på at vi når mål for fokusområdene vi arbeider med.

Disse favner fagområdene i Rammeplan, og viser hva personalet skal sørge for at barna:

- * Opplever,
- * Leker med,
- * Undrer seg over
- * Utforsker,
- * Får kjennskap til og
- * Erfarer

— og slik får forståelse av verden og livet.

Vi håper dette gir god og nyttig oversikt for dere. Planene brukes også som arbeidsredskap for personalet.

Barns medvirkning: Vi bruker prosjektarbeid som sentral arbeidsmåte.

Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og arbeider med små og store prosjekter. Se s. 8

I denne prosessen er barnas medvirkning viktig.

Gjennom observasjon, dokumentasjon og refleksjon skapes nye ideer og interesser, og produktene blir til underveis.

Pedagogene har ansvar for å sette mål i f.h.t fagområdene og progresjonsplanene. Våre fokusområder er rammen rundt arbeidet.

For å sette ekstra fokus på å gi jenter og gutter like muligheter, deler vi barna inn i jente -og guttegrupper i noen aktiviteter.

I disse gruppene vil vi bl.a. stimulere barna til å våge å øve på;

Guttene: Fin motorikk og sosiale ferdigheter,

Jentene: grovmotorikk og selvbevissthet.

DEL V

Livet i gruppene

OVERSIKT OVER UTEUKER OG FELLESSAMLINGER PÅ FREDAGER:

Barna er ute daglig, og hver gruppe har turdag en dag i uka.

Ludde, Knerten og Ruffen har "uteuke" mandag, tirsdag og onsdag, hver sin uke, på høsten og våren. Da foregår barnas prosjekter også i naturen. Vi lager mat og spiser ofte ute eller i Grillhytta.

På ettermiddagen har vi en hvilestund for alle som ikke sover på formiddagen.

Høst 2019

Uke:	gruppe
36	Ruffen
37	Knerten
38	Ludde
39	Ruffen
40	Knerten
41	Ludde
42	Ruffen
43	Knerten
44	Ludde
45	Ruffen
46	Knerten
47	Ludde

Vår 2020

Uke:	gruppe
9	Ruffen
10	Knerten
11	Ludde
12	Ruffen
13	Knerten
14	Ludde
15	Ruffen
16	Knerten
17	Ludde
18	Ruffen
19	Knerten
20	Ludde
21	Ruffen
22	Knerten

Personalet i gruppene har ansvar for felles samling hver fjerde fredag på omgang. Temaet for denne er enten hentet fra prosjekter, temaer vi er opptatt av, eller som forberedelser til fester og høytider.

06.09:	Ruffen
04.10:	Knerten
01.11:	Ludde
29.11:	Ruffen

10.01:	Tassen
07.02:	Ruffen
06.03:	Knerten
03.04:	Ludde
08.05:	Tassen

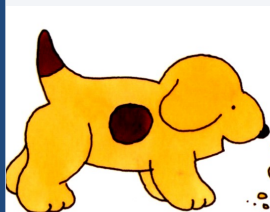
DEL V Livet i gruppene

BARNEGRUPPENE I ÅR MED ANSATTE PÅ GRUPPENE:

BRUMM:

Elena	Elias	Emilia	Josefine	Sander
Sigurd	Victor	Erle	Ingrid	PERSO- NAL:
				Celina, Live, Monika L.

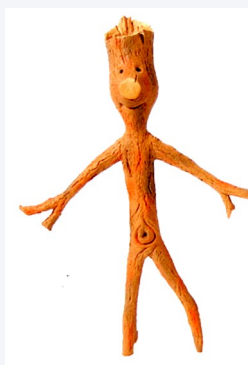
TASSEN:

Gabriel	Bjørn	Elon	Vincent	Frida
Adrian	Rita	Nina	Amanda	PERSO- NAL:
Luka	Jacob	Kristin, (Connie perm)	Telma	Lill, Ellen

LUDD:

Mio	Amalie	Asgeir	Ida	Liam
Mariella	Victoria	Olai	Peter	PERSO- NAL:
Sara	Sarah	Aron	Philip	Mai, Marta, (Bodil perm) (vikar)

KNERTEN:

Karoline	Olivia	Mathias	Ella	Anton
Kasper	Ingrid	Hennie	Jenny	Emilie
Olav	Anna	Linnea	Leander	Anniken, Trine, Sussie, Aud

RUFFEN

Embla	Adrian	Martin	Edvard	Carl Levi
Edvin	Emrik	August	Hannah	Personal
Lukas	Ingrid		Monica	Tone Sussie

Vi har i år 58 barn, Sillinger: 600% pedagog + støttepedagog, 70% styrer, 700% Fagarbeider/assistent og eier 50% stilling administrasjon.

BRUMM

Lek og omsorg

På Brumm er lek og omsorg det viktigste i samværet: Å begynne i barnehage kan være både en spennende og krevende opplevelse for barnet, da det er en ny verden med ukjente mennesker, rom og nye situasjoner.

Det er utrolig viktig å gi barnet en trygg start i barnehagen. Vi vil anerkjenne barnet og skape gode relasjoner mellom barnet og oss voksne. Vi vil være tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til, ser og hører hvert barn.

Et helhetlig syn innebærer nettopp det; Å møte barnet gjennom å «oppleve, oppfatte, forstå, føle, mene og handle, ».

Omsorg, lek og læring må sees i sammenheng med hverandre.
Barn lærer når de leker, og leker når de lærer.

Vi på Brumm er opptatt av at omsorg preger alle situasjoner i barnehagehverdagen og kommer til uttrykk gjennom lek, og gjennom hverdagslige situasjoner som stell, måltid, påkledning og lignende.

Lek er den viktigste aktiviteten for barn, og de leker fordi det er gøy. Vi prioriterer derfor mye tid til lek i barnehagen. Barna får nok tid til lek der de får være spontane, umiddelbare og bruke nysgjerrigheten sin med god støtte av voksne. Leken kjennetegnes av glede og kreativitet. Fantasien får fritt spillerom, og barnet kan skape sin egen verden. I 1-2 årsalderen er barna opptatt av å utforske omgivelsene og oppdage sammenhenger. De er kroppslige «samarbeidspartnere» i leken, liker store leke—elementer. Vi ser at gjennom leken oppstår vennskap, og de erfarer noe av det viktigste i livet; Å omgås andre! mennesker.

SOSIAL KOMPETANSE

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger.

Tegn:

- Barna er trygge på og kjenner igjen barn og voksne i barnehagen.
- Barna viser følelser og får aksept for disse.
- Barna opplever glede ved å dele opplevelser i et felles skap.
- Barna viser tegn til å trøste andre og vise medfølelse
- Barna erfarer godt sosialt samspill; blir gjort oppmerksom på de andres reaksjon på egen atferd, og får veiledning i hva som er lurt å gjøre i samspill med hverandre.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Tegn:

- Barna responderer på ansiktsuttrykk.
- Barna uttrykker følelser og ønsker med lyder og enkle ord.
- Barna viser at de forstår betydningen av ord og setninger.
- Barna viser at de forstår enkle beskjeder.
- Barna blir kjent med sanger og musikkinstrumenter.
- Barna vil undersøke pekebøker og bli lest for.
- Barna blir kjent med førstelyden i navnet sitt, en tredimensjonal bokstav å holde i

REALFAG:

HOVEDMÅL: Å oppdage og utforske realfag.

Tegn:

- Barna orienterer seg i ulike rom i barnehagen
- Barna opplever glede over å utforske og leke med tredimensjonale tall, ulike former og farger.
- Barna putter leker i bokser og kasser.
- Barna opplever glede ved å utforske og leke med vann, sand og snø.

NATURGLEDE:

HOVEDMÅL: Barna skal oppleve tilhørighet til naturen, Forbli nysgjerrige på naturfenomener og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen (Rpl.17/s52)

Barna skal få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

Tegn:

- Barna lærer å gå, og etterhvert løpe.
- Barna mestrer å bevege seg i ulendt terreng, med steiner, røtter, små og litt større bakker.
- Barna viser "oppdagerglede" og "eventyrfølelse" ute.
- Barna viser glede ved å leke med sand og vann.
- Barna undrer seg i de ulike årstidene, og over forandringene i naturen.
- Barna blir kjent med utelekeplassen i barnehagen, og med noen områder rundt barnehagen.

MAT, SANSER OG MATKULTUR

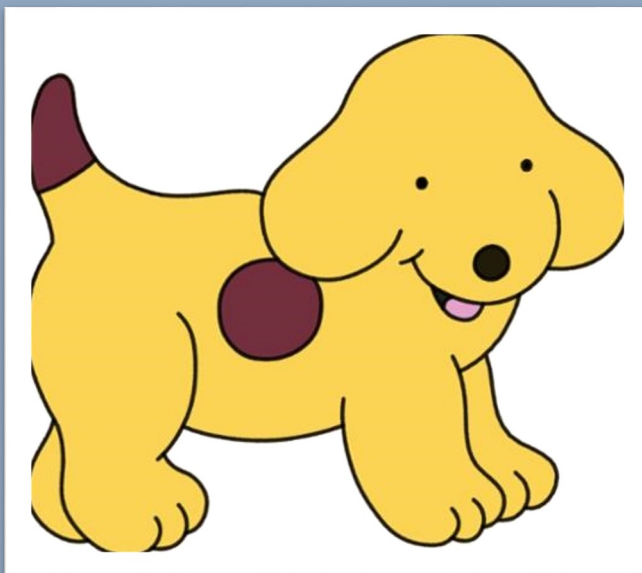
HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv.

Tegn:

- Barna spiser og drikker godt og viser at de er mette og utørste.
- Barna opplever nye smaker.
- Barna leker med sansene, ser, føler, lukter og smaker.
- Barna spiser selv og øver på å bruke skje/ gaffel.

TASSEN

Lek og omsorg:

På Tassen gir vi barna daglig god tid til frilek, hvor personalet er tilstedeværende, støtter og veileder barna.

Personalet organiserer rommene, tid og lekemateriale både ute og inne, et meningsfullt miljø som inspirerer til lek, omsorg og læring.

Vi er på turer, vi deler barna i mindre grupper, har fokus på leken og barnas interesser.

På Tassen rommet har vi fått nye leker og interiør, som bidrar til å utvikle leken.

De voksne støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for hverandre og til selv å ta imot omsorg.

Vi skal sørge for at alle barna opplever trygghet i gruppa.

Når den trygge basen er der, tør barnet utforske verden.

SOSIAL KOMPETANSE

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger.

Tegn:

- Barna kjenner igjen følelser og undrer seg over følelsesuttrykk.
- Barna viser omsorg for hverandre.
- Barna øver på dele med andre, gi og ta i leken.
- Barna øver på å stoppe seg selv, f.eks. ikke slå.
- Barna erfarer å dele oppmerksomheten med andre barn i en gruppe, og selv bidra i lek og aktivitet i gruppa.
- Barna øver seg på å vente på tur.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST :

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Tegn:

- Barna gjenkjenner symbolet for førstelyden i navnet sitt.
- Barna lærer nye sanger, rim og regler.
- Barna får kjennskap til enkle eventyr og fortellinger.
- Barna uttrykker seg med tre ords setninger.
- Barna blir kjent med bildebøker med litt tekst og ber om å bli lest for.
- Barna blir kjent med rim og får oppleve at vi kan tøyse med språket.

REALFAG:

HOVEDMÅL: Å oppdage og utforske realfag.

Tegn:

- Barna viser glede over å utforske og leke med tall og former.
- Barna sorterer og rydder ting på riktig plass.
- Barna skiller mellom ulike former.
- Barna skiller liten og stor, en og mange, opp og ned.
- Barna bruker tallord 1—3.
- Barna utforsker og eksperimenterer.
- Barna opplever og utforsker og leker med vann, sand, is, og snø.

Lek med Numicon:

Barna utforsker og leker med tall og former

Barna blir presentert for tall og tallord 1—3

NATURGLEDE:

HOVEDMÅL: Barna skal oppleve tilhørighet til naturen, Forbli nysgjerrige på naturfenomener og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen (Rpl.17/s52)

Barna skal få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

Tegn:

- Barna øver på å bevege seg i ulendt terreng: Klatre, hoppe og balansere.
- Barna får gode erfaringer med å gå på tur under ulike værforhold og årstider.
- Barna blir kjent med noen av naturlekeplassene våre; Trollskogen og Vennskapstreet
- Barna blir kjent med de vanlige dyrene i nærmiljøet eks. mark, maur og "Kråka Knas.", trær og naturmaterialer.
- Barna blir oppmerksomme på at vi plukker opp søppel når vi har spist ute på tur.
- Barna øver på å kle på seg selv og opplever at ulike årstider krever ulik påkledning.

MAT, SANSER OG MATKULTUR

HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv.

Tegn:

- Barna gleder seg til maten med gruppefellesskap.
- Barna vasker hender selv før måltidet.
- Barna øver på å bruke gaffel og skje.
- Barna våger å smake på ny mat og nye smaker.
- Barna øver på å sitte på stolen gjennom hele måltidet
- Barna takker for maten

LUDDER

Lek og omsorg:

Luddebarna har blitt store! De har begynt på «storebarnsteam». De går fra å være de eldste på «småbarnsteam» til å være de yngste.

Det betyr at det nå bare er en voksen pr. 6 barn.

Barna kan nå være ute på den store lekeplassen, utenfor bakhagen, i utetiden.

Det er mye nytt for barna denne høsten, og det er derfor viktig at de får nok omsorg og nærhet fra personalet.

God omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel.

Egenstyrt Lek og aktivitet er de viktigste samværsformene for Luddebarna. De leker fordi det er gøy.

Gjennom lek oppstår også vennskap. I lek og samspill med andre lærer barna sosiale ferdigheter. Personalet både ser, støtter og veileder i leken.

Vi prioriterer derfor mye tid til lek, både tilrettelagte lystbetonte aktiviteter, og barnas egen frie lek.

SOSIAL KOMPETANSE

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger.

Tegn:

- Barna øver på å sette grenser for seg selv, f.eks si «Jeg liker ikke at du gjør sånn mot meg».
- Barna øver på å ta andres perspektiv, f.eks å se at noe som gjorde vondt kan ha vært et uhell.
- Barna øver på å stoppe seg selv i å gjøre noe som kan være vondt for andre.
- Barna øver på å ta hensyn til andre, og å akseptere at egne ønsker ikke alltid kan oppfylles.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST :

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Tegn:

- Barna forstår begreper, preposisjoner, entall, flertall, 3-4 fargenavn, overbegrep (mat, klær, møbler)
- Barna kjenner igjen sitt eget navn, førstelyden i navnet sitt og førstelyden til noen av de andre barna.
- Barna forbedrer uttalen av lydene i språket.
- Barna mestrer å lytte til bøker med litt lengre tekst.
- Barna lærer sanger, rim og regler.
- Barna tøyser og tuller med språket, og viser glede over samtaler og fabuleringer.

REALFAG:

HOVEDMÅL: Å oppdage og utforske realfag.

Tegn:

- Barna opplever og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.

Plan for lek med Numicon:

Tegnene på at barna har utbytte av leken med dette materiellet er:

Tegn:

- Barna viser glede med å utforske og leke med tall og former
- Barna konstruerer.
- Barna leker med Telleramsa til 10
- barna øver på å klassifisere og sortere etter farge, form størrelse og mengde.
- Barna har tallbegrep til 3
- Barna forstår preposisjoner f. eks.: mellom, ved siden av, foran, bak.
- Barna forstår ulike motsetninger

NATURGLEDE:

HOVEDMÅL: Barna skal oppleve tilhørighet til naturen, Forbli nysgjerrige på naturfenomener og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen (Rpl.17/s52)

Barna skal få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

Tegn:

- Barna er nysgjerrige på å utforske barnehagens natur lekeplasser, og blir enda tryggere i ulendt terreng.
- Barna mestrer å være ute i all slags vær.
- Barna blir kjent med noen dyr og vekster i nærmiljøet og undrer seg over fenomener i naturen.
- Barna plukker eget søppel etter måltidet, og får en begynnende forståelse for hvorfor dette er viktig.

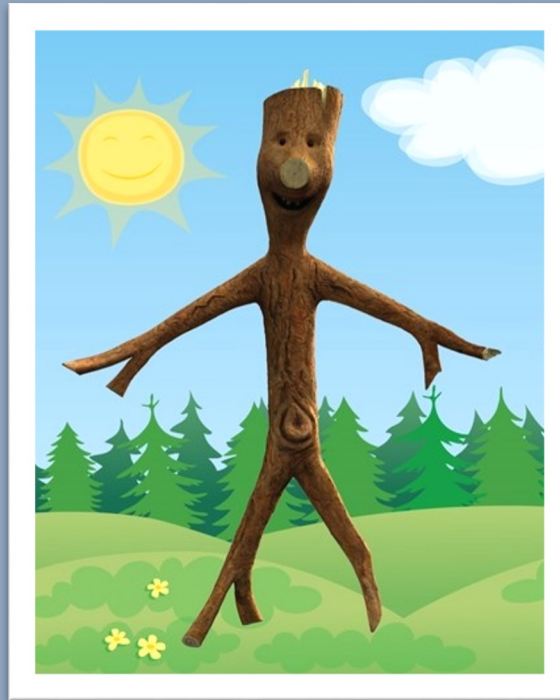
MAT, SANSER OG MATKULTUR

HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv.

Tegn:

- Barna våger å smake på ny mat /smaker.
- Barna øver på å si "Jeg har ikke vent meg til det enda", istedenfor "Jeg liker ikke".
- Barna øver på "god bordskikk": sitte rolig ved bordet, ikke søle, spise med bestikk.
- Barna opplever hygge ved måltidet, snakker med dem som sitter ved samme bord.

KNERTEN

Lek og omsorg

Barna som går i Knerten har nå gått noen år i barnehage, og oppleves som trygge på barnehagelivet. Barna opplever personalet i barnehagen som trygge voksne, som gir dem omsorg og gode opplevelser.

Trygge barn er nysgjerrige, utforskende og deltar i lek med andre.

(Rammeplanen, s 19). Omsorg, lek og læring må sees i sammenheng med hverandre.

Barna lærer når de leker og leker når de lærer. Det er like mye god læring i omsorg som det er mye omsorg i læring.

I barnehagen betyr læringsbegrepet først og fremst at vi styrker barnets nysgjerrige utforskning av omgivelsene.

Knerten gruppa skal spre «Livsglede for eldre» dette barnehageåret.

- En nasjonal satsing hvor barnehagene melder seg på som «Livsgledebarnehage» Vi skal besøke Mosserødhjemmet hver 14. dag. Der skal vi leke, spille, lese, snakke med og synge for og med beboerne.

Barna skal også spise middag i spisestua der før de går opp til barnehagen igjen.

Vi går med 7 barn hver gang, slik at alle besøker hjemmet en g. pr. mnd.

Vi blir tatt imot av miljøarbeider der nede, og tiltaket skal evalueres i desember 2019

Nærmiljø som paraply over fokusområdene i år:

Barna sprer glede på Mosserødhjemmet og blir kjent med beboere der.

Barna blir kjent med Mokollens historie

Tegn:

- Barna besøker Mosserødhjemmet og har kontakt med beboere.
- Barna får høre historier om Mokollen; kanonbatteriene og «festningen».

Knerten har flere pedagoger tilknyttet gruppa i år, med Anniken som leder og tilstede hver dag.

Derfor ser ukeplanen slik ut: (endringer kan komme i løpet av året)

Mandag: Anniken og Trine	Tirsdag: Anniken og Sussie	Onsdag : Anniken og Aud	Torsdag : Anniken og Trine	Fredag: Anniken og Sussie
Språksamling og Prosjekt.	Språksamling og prosjekt	Tur til Mosserødhjemmet og tur i skogen	Realfag: forsøk, beebot, Numicon. Lese-gruppe	Prosjekt, språksamling

SOSIAL KOMPETANSE

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger.

Tegn:

- Barna øver på å stoppe seg selv. bruker ord i konflikter.
- Barna lærer etter hvert å komme med løsninger når det blir en konflikt. (Konfliktløsningsmodellen, s.18 i Credo.)
- Barna utvikler toleranse og aksept for hverandre.
Vi er hverandres barnehagevenner.
- Barna lærer å sette egne grenser, respekterer andres grenser.
- Barna bruker "innestemme inne"

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST :

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Tegn:

- Barna forstår gradbøying av noen adjektiv, f.eks. mindre større, kortere - lengre.
- Barna klapper stavelser i ord.
- Barna lekeskriver og viser interesse for å skrive og lese bokstaver.
- Barna lytter til bøker og snakker om innholdet i bøkene underveis og etter lesingen, med begynnelse, hoveddel og avslutning.

REALFAG:

HOVEDMÅL: Å oppdage og utforske realfag.

Tegn:

- Barna spiller spill med terning, finner par, systematiserer.
- Barna kopierer og lager enkle figurer og mønstre med perler eller tegning.
- Barna erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.
- Barna har tallbegrep til 10.
- Barna bruker naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring.

Plan for systematisk lek men Numicon:

Barna skal få kjennskap til:

- Tallrekken 1– 10
- Tellebegrep til 5
- Spille med terning
- Finne par/like
- Systematisere
- Ulike geometriske mønster

Aktiviteter:

1. Barna utforsker brikkene, sammenligner med bilder med tallsymbolet
2. Hvilke brikker kan vi legge sammen til tallet 10
3. Terningspill,
4. Systematisere like brikker, antall, like farger
5. Finne to like brikker: hvor mye er det til sammen?
6. Geometriske former: Bruke bildeoverlegg til å lage samme mønster

NATURGLEDE:HOVEDMÅL:

Barna skal oppleve tilhørighet til naturen,
Forbli nysgjerrige på naturfenomener og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen (Rpl.17/s52)
Barna skal få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

Tegn:

- Barna erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltagelse
- Barna plukker opp søppel og får en begynnende forståelse for hvorfor det er viktig å ferdes varsomt i naturen.
- Barna bryr seg ikke friske greiner, tar hensyn til dyrelivet og forstår at insekter også er nyttig og har rett til å leve.
- Barna opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.

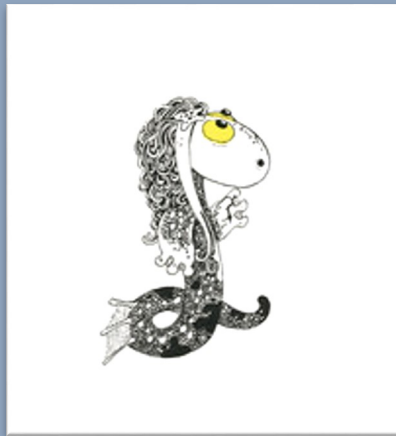
MAT, SANSER OG MATKULTUR

HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv.

Tegn:

- Barna øver på å bruke kniv og gaffel; skjærer opp maten, og smører på brødiskiva si selv.
- Barna våger å smake på all mat som blir servert.
- Barna lærer å si: «Jeg har ikke vent meg til» i stedet for å si: «Jeg liker ikke».
- Barna sier "Takk for maten" før de går fra bordet.

RUFFEN

Lek og omsorg:

Barna er nå eldst i barnehagen. Det synes de er fint! Men følelsene kan være litt ustabile i denne alderen, så de trenger god støtte fra voksne. Vi legger vekt å se hvert enkelt barn, og opptatt av at de skal få leve her og nå. Dette året er det flere ting som skjer både av turer, matlagning og aktiviteter.

Det er også fokus på at overgangen mellom barnehage og skole forberedes, gjennom aktiviteter i løpet av året, hvor «skolestartergruppe» er en av disse.

Vi ønsker å vekke nysgjerrighet, lyst til å lære og vi øver på ferdigheter som er gode å ha på plass før skolestart. Det kan f. eks. være:

Å kle på seg selv, mestre toalettbesøk, henge ytterklærne på knaggen og sette på plass sko.

I arbeidet med de ulike fokusområdene står barns medvirkning, lek og lystbetonte aktiviteter sentralt. Dagene består av variasjon av tilrettelagte aktiviteter, prosjekter og barnas egenstyrte aktiviteter.

Vi vet at barn lærer gjennom lek og aktiviteter som vekker barns nysgjerrighet.

Fagområdene: Antall, rom og form

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Nærmiljø og samfunn

DEL V: Kap. 5
Plan for overgang
RUFFEN

HOVEDMÅL FOR OVERGANG BARNEHAGE—SKOLE:

Styrke sammenhengen mellom barnehagen og skolen, og skape en god overgang for barna.

(Felles mål Sandefjord kommune)

Tegn:

- **Alle barna opplever mestring.**
- **Alle barna møter skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner!**

Årshjul: «Fra eldst til yngst»

På høstens foreldremøte får foreldre til skolestarterne informasjon om hvordan vi arbeider dette året.

I oktober inviterer skolene til samarbeidsmøte med barnehagene ang. skolestart neste år

Barna skrives inn på skolen i november—januar.

Innen 1. mai skal foreldrene og pedagogen sammen fylle ut et skjema med informasjon til skolen.

Barna skal også uttale seg om sine forventninger.

Noen skoler inviterer oss på besøk før skolestart.

Barna innkalles til «Møt skolen» to dager, som regel i mai måned.

Skolen inviterer til foreldremøte på våren.

Førsteklassingene inviteres tilbake i barnehagen en dag i høstferien. Dette er et viktig besøk med gjensynsglede, men også et møte som ofte gjør barna oppmerksomme på at de har vokst fra barnehagen.

SOSIAL KOMPETANSE:

HOVEDMÅL: Barna samhandler positivt med andre barn og voksne i ulike sammenhenger.

Tegn:

- Barna øver på å stoppe seg selv, og å få innblikk i hvordan egne handlinger påvirker andre.
- Barna «gjør hverandre gode» ved blant annet samarbeid og å støtte/hjelpe hverandre.
- Barna utvikler toleranse og aksept for hverandres forskjellighet som for eksempel: kjønn, språk, evner og ferdigheter.
- Barna tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier, eks. forskjellen på mitt og ditt, være hjelpsom, lære høflighet og bordskikk.
- Barna øver på å løse konflikter: hva skjedde, hva kan vi gjøre isteden? (Konfliktløsning, se s.19)

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST :

HOVEDMÅL: Å utvikle og anvende et godt norsk språk til å uttrykke undring, tanker, følelser og opplevelser i gjensidig samhandling med andre barn og voksne.

Tegn:

- Barna bruker språket som et redskap for egne tanker og uttrykk for følelser og meninger.
- Barna leker med rim og kan enkle rim, regler og sanger.
- Barna lytter til høytlesning uten støtte av bilder.
- Barna gjenforteller med begynnelse, handling og avslutning.
- Barna blir kjent med forskjellen mellom tall og bokstaver.

Vi bruker "Salaby" nettsted og andre digitale verktøy.

Annet: Barna presenteres for årstider, måneder, og dagene i uka med navn og dato.

Barna reflekterer over skolestart.

Barna setter ord på forventninger dette året på høsten, og evaluerer årets innhold på forsommeren.

PLAN FOR «SKOLESTARTERGRUPPA» I MOKOLLEN:

HOVEDMÅL: Styrke sammenhengen mellom barnehagen og skolen, og skape en god overgang.

Denne Planen må sees i sammenheng med andre planer og mål til gruppa. Det brukes tid på språkarbeid alle dager.

«Skolestartergruppa» er en strukturert plan som gjennomføres 3 formiddager i uka. Her legges det størst vekt på:

Plan for språklig bevissthet, «Bornholmsmodellen, Jørgen Frost».

Forskning viser at barn som er språklig bevisste har en gunstigere lese -og skriveutvikling, enn de som ikke er språklig bevisste. (Frost 2001)

Vi leker med språkets form i denne rekkefølgen gjennom året:

Rim, setninger, ord, stavelser, forlyder og enkeltlyder,

- I tillegg:
- Barna skriver lekeskrift og etter hvert navnet sitt.
 - Barna blir kjent til leseretning og med at boka har ord, setninger, sider og kapitler.
 - Barna får økt ordforråd og begreper,
 - Barna bruker enkle engelske ord, f.eks. i en sang

Barna får ark, hvor de kan tegne, lekeskrive klippe og lime.

Vi lager historier og gjenfortellinger

REALFAG:

HOVEDMÅL: Å oppdage og utforske realfag.

Tegn:

- Barna bruker ord om forholdet mellom størrelser og posisjoner
- Barna skaper egne mønster og figurer med geometriske former og andre materialer.
- Barna sorterer og klassifiserer etter egenskap, form, størrelse, farge.
- Barna deler i halv og kvart, f.eks. frukt, summerer og trekker fra i enkle regnestykker.
- Barna spiller brettspill med brikker og terninger,
- Barna blir kjent med materiellet Numicon.

Vi bruker "mattekista" og Numicon—materiellet som hjelpemidler.

Vi bruker forskerrommet og materiellet der, vi forsker og undres over fenomener vi oppdager i enkle fysikkforsøk.

Plan for systematisk lek med Numicon:

1. Barna leker fritt med materiellet
2. Gjette hvilken brikke i en «følepose» brikker 1-5 så 1-10 oppg. 5a
3. Mønster: Bruke bildeoverlegg, tallformer og lage egne mønster, speile oppgave. Oppg. 2a,2b,3a,5a,5b,6a,14a
4. Symetri: To og to barn legge likt, bruke speil, se symetri i andre aktiviteter
5. tallforståelse: Legge likt, finne like, kople par legge rekkefølge, tallvenner, legge over, tell baklengs, telle to og to, spill, bruke tallsymboler, Telling. Oppg. 1a,1b,6b
6. Rekkefølge: oppg. 3b,4a,4b,7b
7. Videre telling: Oppg. 8a,8b,9a,9b
8. Addisjon: Oppg. 10a,10b,11a,11b
9. Suptraksjon: Oppg.12a,12b,13a,13b
10. Form: Oppg. 14b

NATURGLEDE:

HOVEDMÅL: Barna skal oppleve tilhørighet til naturen, Forbli nysgjerrige på naturfenomener og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen (Rpl.17/s52)

Barna skal få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

Tegn:

- Barna blir bevisst på egne handlinger når de ferdes i naturen tar hensyn til planter og dyr.
- Barna vet hvor maten kommer i fra gjennom tema «Fra hav og jord til bord». Se s. 50
- Barna undrer seg, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover.
- Barna får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet.
- Barna får begynnende forståelse for miljøvern, resirkulering og kompost.

Nærmiljø blir også fokus dette året, når vi skal velge prosjekter og turer. Se s. 18

Vi vil gi barna kjennskap til noe lokal historie rundt Mokollen og kjennskap til litt historie om Hvalfangst med opplevelse på Hvalfangstmuseet.

MAT, SANSER OG MATKULTUR

HOVEDMÅL: Å innarbeide gode kostholdsvaner tidlig i barns liv. Se også s.29

- Tegn:**
- Barna høster og smaker på naturens vekster.
 - Barna er med på å lage retter av det de høster ute.
 - Barna tør å smake på ny og ukjent mat, er med i smakeleker.
 - Barna øver på "Jeg har ikke vent meg til det enda," istedenfor «jeg liker ikke!»
 - Barna viser at de hygger seg ved måltidet.

Skolestarternes plan: «Fra Hav og jord til bord»

Er et tema rundt mat og råvarer der Ruffen gruppa er med matinspirator Anne Wang

- Nilsen og sanker lokale råvarer, følelser, lukter, smaker og tilbereder råvarene.

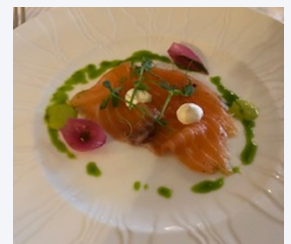
De lærer om og ser hvor maten kommer fra og hva man kan lage av det, hva ting heter og smaker, og kjenner på ulike konsistenser.

Gjennom Høsthalvåret skal barna:

- På tur til Haukerød gård. Vi ser på tresking og tørking av korn (hvete) . Vi ser på maskinene som brukes og hvordan kornet ser ut før det males til mel.
- Lage sodabrød av ulike korn typer.
- oppleve sanseleker der barna smaker og lukter på salt, søtt, surt, bittert og umami.
- Tur til Knatten. Vi kjøper grønnsaker til solsuppe.
- Lage Solsuppe og krutonger til lunsj.
- Besøke Lund gård og kjøper gresskar og epler.
- Lage gresskarsuppe til lunsj.
- Lage medisterkaker. Fokus på krydder og julesmak.

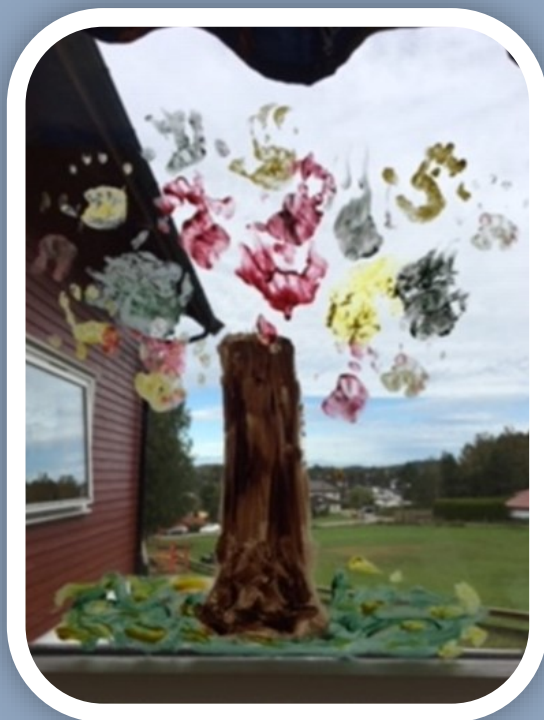
Gjennom Vårhalvåret skal barna:

- Smake på og tilberede rå, kokte og mosede grønnsaker, kjenne på ulike konsistenser. Barna får oppgaveheftet: Mona og Mons frukt og grønt.
- Lage fruktsalat.
- Besøke hvalfangstmuseet og fiskebutikken Brødrene Berggren.
- Lage fiskepinner og potetmos med fisk.
- Tappe bjørkesaft.
- Plukke nesle og ramsløk.
- Asparges tur
- Besøke Sverstad andelsgård og se på dyr.

Årets høydepunkt og kulturopplevelse: Som avslutning på tema «Fra hav og jord til bord» og avslutning av barnehagelivet, skal vi til Midtåsen hvor vi får servert en 3 retters middag med gode og litt utfordrende smaker.

DEL VI: KULTUR I MOKOLLEN 2019—2020

Sentralt for dette er:

Fra barnehagens verdigrunnlag, se Vårt Credo s 24. Rammeplanen, s.9

Synliggjøre og verdsette mangfold og gjensidig respekt.

Og Fagområdene: i Rammeplanen:

Kunst, kultur og kreativitet.

Nærmiljø og samfunn.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal:

- Gi barna felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap.
- Legge til rette for kulturmøter og gi rom for barnas egen kultur skaping, se Vårt Credo s. 24
- Synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet og at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger og synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn.
- Synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna skal utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.
- Gi barna kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen. (Rpl. 2017)

DEL VI: ÅRSOVERSIKT

Med festerdager, høytider, merkedager fra ulike kulturer, barnas bursdager, møter og planleggingsdager.

Sanger vi synger gjennom året—spesielt knyttet til høytider og fester.

Husk å følge med på ukeplaner og bilder på www.mokollen.no, logg inn med foreldrepasordet.

I samarbeid med aktuelle familier, markerer vi religiøse og kulturelle tradisjoner, når de er representert i barnegruppa, og foreldrene ønsker det. I år har vi spurt alle familiene om de har tilknytning til en kultur/land som vi sammen kan markere spesielle dager/høytider til. Vi vil gjøre dette gjennom året, på de ulike datoene som vi får informasjon om. Dette er nasjonene vi har fått informasjon om i år: Spania, Mexico, Norge, Sverige, Thailand og Polen.

Vår årsplan lages ferdig i løpet av august—september hvert år, da barnegruppa og personalet er på plass, slik at vi vet at planen er aktuell og tilpasset barna vi har dette året.

Det medfører at dere først får kalenderen i oktober.

Derfor er kalendermånedene august—september s og "Starten på barnehagelivet" s. 10—13 gjeldene ved oppstart at neste barnehageår 2020—2021.

DEL VI: Kap. 1. OKTOBER

OKTOBER 2019:

30.09 - 06.10: Skolens høstferie. Uke 40.

11.10: Hennie 4 år!

12.10: Spanias nasjonaldag, vi feirer på Tassengruppa.

15.10: Anna G.N. 4 år!

16.10: Foreldremøte

22.10 og 23.10: Dugnad for alle foreldrene, (valgfri dag.)

24.10: Vi feirer F.N.—dagen: Med familiene i barnehagen.

12.10 feirer Spania nasjonaldag, og minnes at Colombus oppdaget Amerika, som vi har fått poteten fra! Dette markeres på Tassengruppa.

Tradisjonen tro, feirer vi F.N.—DAGEN 24 OKTOBER. Vi inviterer familiene til aksjonsdag kl. 15.00: I oktober bruker vi Karsten & Petra- fortellinger for å skape motivasjon hos barna, for å "Lage basar" til inntekt for barn som ikke har det de trenger og må flykte fra hjemmene sine.

Mål for barna: Barn kan bruke sine evner der de er og hvor de bor, til å hjelpe andre barn på denne jord. (Solsikkeloven)

Det handler om vennskap, om å hjelpe hverandre og om å høre til i en familie. Vi vil også i år la inntekten gå til SOS- barnebyer.

Derfor: Ser barna på storebarnsteamet film, og leser om Karsten og Petra av Tor Åge Bringsvær og Anne Holt. Karsten og Petra sitt univers er trygt og godt, i barnehagen og i familien, slik mange har det. Karsten og Petra vil også hjelpe andre og holder basar!

Vi synger "Vennesangen" og danser "BlimE—dansen."

Barna på småbarnsteamet får høre og bli kjent med "Vennesangen"

Tegn:

- Barna lager formingsprodukter som skal selges.
- Vi serverer suppe m/rundstykker som vi selger til familiene som kommer.

Alt for å samle inn penger, slik at vi kan hjelpe andre barn.

Vi oppfordrer alle barna til å ha med seg en salgbar leke fra egen samling, som vi selger her på F.N -dagen.

Leveres INNEN Tirsdag 22.10, ferdig priset.

Vi vil også i år lodde ut en god fruktkurv, så:

TA MED LOMMEBOKA! - eller dere kan bruke "Vipps!"

30.10: Mariella 3 år!

31.10: Amanda 2 år!

NOVEMBER: Foreldresamtaler, avtales med hvert hjem.

- 19.11: Erle 2 år!
24.11: Mathias 5 år!
27.11: Elias 2 år, Ella 4 år!
- Uke 47: Alle baker Lussekatter.
- Uke 48: De eldre barna Støper lys
Lage dekorasjon til kirken.

SANGER I OKTOBER OG NOVEMBER:

BlimE 2019 "Mer enn god nok" Vi danser til sangen!

TENKJ OM VI VAR VENNER

Maj Britt Andersen

Tenkj om vi var venner du og je
Tenkj om alle andre folk som bodde
like ved
også hadde sine venner som dom
ekte med
det skulle vell ha vøri noe det!

Tenkj om vi var venner je og du
Tenkj om vi to sammen kunne bygge
øss ei bru
som strækte seg fra land til land fra
Norge tel Peru
det ville itte ha vøri tel å tru!

For bygda er lita og vegen er smal
Men himelen der oppe den er kolossal
Det er mye vi skjønner men lite vi
veit
Og dom som støtt krangler
dom har det itte greit!

For bygda er lita og vegen er
smal
men himelen der oppe den er
kolossal
det er mye vi skjønner men lite
vi veit
og dom som støtt krangler
dom har det itte greit!

Tenkj om vi var venner begge
to
Tenkj om vi to sammen en gong
kunne gjøra no

Høsten kommer

Farvel da sommer
Takk for sol,
Takk for lys,

Hør der suser vinden
stryker deg om kinden
det er høst
det er høst

DESEMBER:

Advent og jul:

Dere får et eget brev i November med informasjon om denne tiden. I adventstiden har vi ikke turdag, og de minste vil være mindre ute enn vanlig.

HOVEDMÅL: Barna vet hva vi venter på i vår kristne kultur, og opplever gode norske juletradisjoner.

Tegn: -Barna uttrykker glede og forventning i møte med advent og juleforberedelsene.

Barna på storebarnsteamet inviteres til Sandar kirke på adventstund. (Dato kommer senere)

VI LAGER ENGLER i en kreativ prosess, uten ferdige maler. Barna velger 1—2 gaver hver som de lager i tillegg. Barna på Knerten og Ruffen støper lys.

VI HAR ADVENTSAMLING HVER DAG:

Vi tenner i peisen og på storebarnsteam samles vi foran det store vinduet i allrommet. Dette bruker vi som adventskalender. Vi synger: "Nå tenner vi det første lys." "Lucia-sangen." "Fingerleken om Josef og Maria."

Vi har oppdaget at det bor en liten Lure—nisse i Mokollen, han gjør mange nisse-streker! Det blir spennende og morsomt!

Noen dager gjør vi i et spennende eksperiment. Alle gruppene har adventsamlinger daglig.

Voksne og barn dramatiserer deler av julefortellingen på onsdager.

På nissefesten synger vi: "På låven sitter nissen" og Musevisa.

Julesmak:

På småbarnsteamet har vi denne kalenderaktiviteten: Barna trekker hver dag opp en ny julesmak fra «smake-posen». Barnet som trekker, får også dele ut til de andre. Dette gir mer mening for de yngste barna i ventetiden, da de jo ikke kan forestille seg hva vi venter på, slik de eldre barna gjør.

Slik smakelek er i tråd med fokuset vi har på å utvide barnas smak, derfor gjør vi dette også på storebarnsteamet.

DESEMBER 2020:

MA	TI	ON	TO	FR	LØ	SØ
25.11 Vi øver Lucia	26.11 Øve Lucia Støpe lys.	27.11 Mid- dag. Øve Lucia Støpe lys	28.11 Øve Lucia	29.11 Vi pakker ut jula, Første advent samling.	30.11.	1.12. 1. søndag i advent
2. Vi tenner 1. lys. Advent samling Lage gaver- Peter 3 år.	3. Advent samling. Øve Lucia, Lage gaver	4. Middag Øve Lucia Drama: Maria på esellet. Sigurd 2 år!	5. Advent samling. Øve Lucia Lage gaver	6. Advent samling Øve Lucia	7.	8. 2. søndag i advent
9. Vi tenner 2. lys. Lage gaver Øve Lucia	10. Øve Lucia Adventsamling Lage gaver	11. Middag Drama: På Betlehems-markene Øve Lucia	12. Øve Lucia Adventsamling Lage gaver	13. Luciafest kl. 7.15	14. Advent samling Pakke gaver	15. 3. søndag i advent
16. Vi tenner 3. lys. Vi serverer medisterkaker.	17. Nissefest	18. Middag Drama: Gjeterne i stallen. Nye barn	19. Advent samling	20. Advent samling	21.	22. 4 søndag i Advent.
23. Plan.dag. stengt	24. stengt	25. Stengt. Linnea 4 år.	26. stengt.	27. stengt	28. Embla 5 år 30 Stengt	29. 31stengt

02.12: Peter 3 år!

04.12: Sigurd 2 år!

13.12: Luciafest for hele familien kl. 07.15**16.12: Ruffen serverer medisterkaker med tilbehør til foreldrene ved hentetid****17.12: Nissefest fro barna: fint å ta med rød nisselue****23.12: Juleferie, barnehagen åpner igjen mandag 06.01.20**

(23.12 og 02.01, 03.01 er planleggingsdager.

Barnehagen er STENGT.)

25.12: Linnea 4 år!

28.12: Embla 5 år!

Dikt og sanger i desember.

FINGERLEKEN.

Dette er Josef
Her er Maria
De går på veien
Til Betlehem.
Begge er trøtte
Og trenger å hvile.
Tenk om det ikke er
plass til dem noe sted?

Knakk, knakk, knakk

Vær så snill og la oss komme inn!

Men hotellverten sier:

Her er fullt!

De går og spør og står i kø.

Men hver eneste krok er opptatt.

Tilslutt så finner de en stall

Og en seng med høy.

Der i stallen på julekvelden

fødtes Guds sønn på en seng
av strå.

GOD JUL TIL ALLE

God jul til alle store og små
God jul til alle som hører meg nå
Fred på vår jord
Der alle mennesker bor

VERS 1:

Et lys er tent
En stjerne skinner
Og lyset gir oss mange gode minner
I natt skal ingen gråte
For Gud har sett til oss i nåde
Vi samles nå
Til fest og hygge
Med julekvelden kan vi være trygge
Den vakre klokkeklangen
Kom stem med oss syng julesangen

Selmas sang «Søfall» NRK julekalender

Lengter du vekk fra det store og tomme grå
Veien er lang men jeg vet at du orker å gå
Inni deg brenner ei stjerne så sterk og klar
I lyset fra den skal du finne tilbake til det som var

Ref.: Fly som en fugl

Lag deg en vei
Så du kan komme hjem til meg
Du kan gå mange mil
Men hvor hører du til
Hvor hører du til?

Regndråper faller og faller tar fargene bort
Du er uendelig liten men håpet er stort
Jeg hører til deg og sånn vil det alltid bli
Jeg drømmer at snart er du her, legger handa di trygt i mi

Ref.: Fly som en fugl

Lag deg en vei
Så du kan komme hjem til meg
Hør på min sang
Snart er du varm
Du kan få sovne i min favn
Du kan gå mange mil
Om du vet hva du vil
Men hvor hører du til

JANUAR 2020

01.01: Emilie 5 år! Helligdag,
Barnehagen STENGT:

02—03.01: Planleggingsdager;
barnehagen STENGT!

06.01: Barnehagen åpner igjen
Hellige tre kongers fest:

Da dramatiserer vi den 4. fortellingen fra juleevangeliet. Vi spiser kake: I år gjør vi en vri: vi lager Julekake, hvor vi gjemmer en figur inne i kaken —i tråd med Mexikansk tradisjon. Barnet som finner den, får kongekrone og kan velge en lek.

08.01: Juletreffest for familiene på Mosserød skole kl. 17.30
Egen invitasjon kommer fra foreldrene i S.U.

10.01: Ingrid L. 5år!

29.01: Besteforeldredag.

Vi gleder oss til å få besøk av de "beste foreldrene"!

Noen barn har besøk av andre familiemedlemmer, og noen har ikke besøk, da det ikke passer for alle å være gjest midt på formiddagen en hverdag i Januar.

Vi koser oss uansett med besøket, personalet sørger for at barna som ikke ser noen av «sine», også hygger seg. Rause besteforeldre pleier også å sørge for et ekstra kne til dem som vil ha☺. Vi tar imot gjestene på gruppene og sammen gjør vi en koselig aktivitet. Det blir tid til litt prat, en kopp kaffe, og vi serverer et lite måltid. Besøk på småbarnsteamet blir før lunsj og storebarnsteamet etter lunsj.

30.01: Victoria 4 år!

31.01: Mio 4 år!

Vinteraktivitetsdag for barna planlegges slik at vi kan arrangere den når vær og føre egner seg til aking og skirenn.

Hvalfanger—viser:

Grytvikens klagesang

mel. Alle fugler. (2 av 6 vers)

Alle hvaler drar sin vei, kommer ei tilbake.
Blå og Finn og Sperm og Sei lar seg ikke jage.
Enten er det dårlig vær, eller sjøen er for svær.
Og kommer det en hval for nær, forsvinner den i tåka.

Alle mann som jobber i land, får så trette rygger.
Kjører stein og triller sand, holder på å bygger.
Ingen hvalfangst—ingen part, framtida er temmelig svart.
Men fra neste sessongs start, vil vi ha part pr. steinlass!!

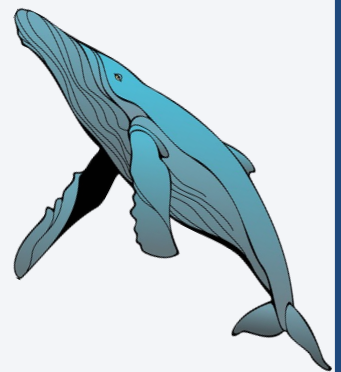
Denne visa er fra en Revy på «Øya» (Grytnika), sesongen 1959—60. Den handler om «Hvalsjuke» når det er lite hval ble folka satt til forefallende arbeid på land. Det føltes dobbelt meningsløst, når lønna avhang av antall fanget hval!

Guttane fra isen

mel. Kalle på spongen. (2 av 4 vers)

Det feiras og festas i byen hvert år,
for guttane som kommer nerafra isen.
Historien gjentar seg år etter år,
for guttane som kommer nerafra isen.
Så brune og fine med hatten på snei,
besetter de by'n og hvert enaste kjei.
Mens andre har bare å legge i veil
Uten jente, gamle kjente, sann i mente, bare vente,
te at guttane skal dra tebake te isen!

Men sommeren svinner, det lakker og lir,
te at guttane ska dra te isen.
Det er slutt på de firkanta røde papir.
De blå synger også snart samme visen.
Hvem er vel det blakkaste men'ske på jord,
i Larvik og Tønsberg og i Sandefjord
når de utpå høsten ska traske ombord,
må låne en femmer te spleisen, te ei halv ei på reisen?
Ja, det er guttane som drar tebake te isen!

FEBRUAR 2020:

- 01.02: Kasper 5 år!
03.02: Ingrid T.A 2 år!
06.02: Samefolkets dag.

Samefolkets dag:

På Storebarnsteamet forbereder vi denne dagen, barna får litt kjennskap til Urbefolkningen, og 6 februar feirer vi: Vi hører eventyret om Nordlyset, og vi serverer alle barna finnbiff med rørte tyttebær til middag.

- 10.02: Bjørn 3 år!
16.02: Anton 5 år!
17.02—21.02: Skolens vinterferie. Uke 8
21.02: Fastelavn

Fastelavn feires med barna på tradisjonelt vis med boller og å:
"Slå katta ut av sekken."

SANGER I JANUAR OG FEBRUAR:

Fastelavn er mitt navn

boller vil jeg have
Hvis jeg ingen boller får,
Lager jeg ballade

Boller opp og boller ned
og boller i min mage
magen min er bolletykk
nå kan jeg ikke klage

Se nå snør det, Ja det gjør det
tett i tett i tett
Snø i munn og nese
Snø i hele fjeset
Se nå snør det, ja det gjør det

Snømannen Kalle

Snømannen Kalle, han var grei og god som gull
tenk at nesen hans var en gulerot,
begge øynene av kull

Snømannen Kalle, var av is og
snø og vann
men det sies at i en vinternatt
ble det liv i Kallemann.

Det må ha vært litt trolldom
i den flosshatten han fikk,
for tidlig neste morgen
så var Kalle ute og gikk

Snømannen Kalle, var det liv i
kan du tro
alle bara så han kunne gå
og han vinket litt og lo

Dumpedi dump dump, dumpe-
di dump dump
Kalle går og går
Dumpedi
dump dump, dumpedi dump
dump Kalle går og går.

Velkommen neste år!

Snøgubber, snøgubber bom fallera

Snøgubber ,snøgubber bom fallera

vi har det best når vi fryser og fryser

rett som det er kan det hende vi ny-
ser ...atsjo !

Snøgubber ,snøgubber bom fallera

Snøgubber ,snøgubber bom fallera

vi har det verst når vi smelter og smelter

rett som det er kan det hende vi velter...

MARS 2020: Vårens foreldremøte—dato kommer senere

03.03: Kulturdag: Vi inviterer familiene til utstilling

Vi henter inspirasjon fra nærmiljø: Skulpturparken på Midtås og lager en egen «skulpturpark,» kunstutstilling.

Fagområdet Kunst, kultur og kreativitet: Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former () og barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk(Rpl. s.50)

10.03: Barnehagedagen:

Handler om å være «Ulike sammen» Om mangfold og gjensidig respekt.

SANGER til Kulturdagen og Barnehagedagen:

Vi synger på flere språk

Fader Jakob, fader Jakob

sover du? sover du?

Hører du ei klokka? Hører du ei klokka?

Ding, ding dong, ding, ding, dong.

Blomster små, gule blå

titter opp av marka nå

vinker til (navn på barn) lill,

for hun/han er så snill!

RIM:

Steinen

En mosete stein på veien lå,

Jeg snudde på den, og vet du hva jeg så?

Fem lopper og fem små lus,

tenk dette var deres lusehus.

09.03: Jenny 5 år!

18.03: Adrianas 6 år!

Amalie 4 år!

21.03: Emilia 2 år!

24.03: Sarah D.D. 4 år!,

Aron 4 år!

31.03 Påskelunsj for barna.

Påskefeiring er Påskelunsj for barna med besøk av påskeskjerringa.
Ruffengruppa inviteres til Påskevandring i Sandar kirke.
Dato kommer senere.

APRIL 2020: Dugnad for foreldrene, Dato kommer senere.

01.04: Frida 3 år!

04.04: Jacob 3 år!

07.04: Ida 4 år!

08.04: Barnehagen stenger kl. 12.00. Påskeferie

03.04: Karoline 5 år!

14.04: Barnehagen åpner etter påske

Vi feirer Thailandsk nyttår (13.04): Songkran på
Brumm-gruppa med farger, og mat: Pad Thai.

20.04: Martin 6 år!

22.04: Liam A.B. 4 år!

25.04: Edvard 6 år!

**30.04.18: Frist for å melde sommerferie til
barnehagen!**

SANGER I MARS OG APRIL:

En liten kylling:

En liten kylling i egget lå
Banket og banket og banket på
Her er så trangt jeg vil ut å gå
Pep den og ynket seg der den lå
Hakk, hakke-hakk
Egget det sprakk
Og et lite hode ut av det stakk

Undrende sto den og gløttet på
Alt det den ute i verden så
Solen den varmet og skinte på
marken og fugler og blomster små
"Pip-pip" den sa. "Jeg er så glad"
Trangt det var i egget, men her er det
bra."

Denne ble født i barnehagen i
april 19

Våren:

mel: jeg er havren

Jeg er våren, kom så skal du se
Varme sol og lys jeg bringer med.
Blomster, trær og planter frodig gror
Håp og glede følger i mitt spor.

Gul og fin som solen selv er jeg
Hestehoven alle kjenner meg.
I hver liten grøftekant jeg står
Minner barna om at det er vår.

Ser du meg en liten blåveis knopp
Stikker så forsiktig hodet opp
Himmelen selv har lånt meg fargen
sin
Og nå står jeg her så blå og fin.

Jeg er hvitveis, jeg er lett å se
Blomsten min er fin og hvit som sne
Vakre grønne blader har jeg fått
Derfor kan du kjenne meg så godt.

MAI 2020: I mai måned fotograferes vi til barnehagebilder.

01.05: Arbeidernes dag. STENGT

03.05: Polens nasjonaldag. Vi feirer på Tassen og Knerten-gruppa

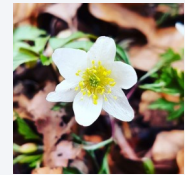
05.05: Philip 4 år! VÅRFEST for hele familien!

På vårfesten er vi ute uansett vær, og aktivitetene foregår ute i skogen.

06.05. Carl Levi 6 år!

11.05: Adrian K. 3 år!

**14.05: Maifeiring for familiene kl. 17.00
Sammen med Sande og Mosserød skolekorps og
Mosserødhjemmet**

Norges Nasjonaldag 17. mai: Barnehagen er stengt denne dagen, og vi feirer den derfor på forskudd, her.

HOVEDMÅL: Gi barna opplevelser av og deltakelse i en sentral kulturbegivenhet; Vi feirer Norges grunnlov.

Delmål for barna på småbarnsteamet:

- Lytte til sangen: « Tenk at nå er dagen her».
- Bli kjent med fargene i flagget: rødt, hvit og blått, tegne eller male med disse.

Tegn:

- Barna kjenner igjen jubileumssangen.
- Barna tegner eller maler med fargene rødt, hvit blått.

Delmål for barna på storebarnsteamet:

- Lære om demokrati, likestilling og medvirkning.
- Bli kjent med og fargelegge flagget.
- De eldste: Bli kjent med Postmester Hansen barnetogets far her i Sandefjord

Tegn:

- Barna får forståelse av at jenter og gutter kan gjøre det samme.
- Barna lærer å finne løsninger sammen og forstår at alle har rett til å si sin mening.
- Barna synger med i sangen. Se s. 70
- Ruffen –barna kan fortelle om barnetoget.

DEL VI: Kap.1 MAI, JUNI

21.05: Kristi Himmelfartsdag: STENGT.

22.05: Planleggingsdag: STENGT

27.05: Hannah 6 år!

31.05: Stengt: 2. pinsdag

JUNI 2020: Sommerbarnehage: f.o.m. 23.06—t.o.m. 14.08.20

01.06: Asgeir 4 år! Barnehagen åpner igjen etter Pinse.

03.06: Josefine 2 år!

04.06: Olav 5 år!

06.06: Victor 2 år!

07.06: Lukas 6 år!

10.06: Emrik 6 år! **Sommerfest for hele familien! kl. 17.00:**

Vi tar farvel med barna som skal slutte, og ønsker nye familier velkommen. Festen er for hele familien, vi tenner grillen og Ruffen fremfører et lite program, og alle barna synger!

12.06: Olivia 5 år!

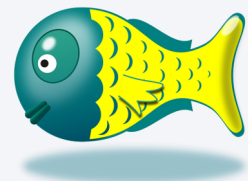
22.06: Vi feirer St.Hans (24.06) og Midtsommer med barna.

Vi markerer den lengste dagen i året og at sola snur.

Barna på storebarnsteamet plukker blomster og vi binder blomsterkranser. Vi synger «Små Grodorna» som de gjør i Sverige.

23.06: Sander 2 år!

27.06: Vincent 3 år!

Sommerbarnehagen:

Tema vil være fra boka og Cd: «På havets bunn» av Anna Gunhild Barslett.

Vi vil lese fra boka for de største, ta med cd spiller ut og høre på og velge noen av sangene som vi synger.

Aktiviteter, avhengig av vær og temperatur:

Lage akvarium i vinduet, med fisker og andre dyr fra havet.

Dusje i brannslangen og det store runde bassenget.

Skli på vannsklie/pressening og vannslagen ute på plenen.

Vannlek med basseng (det blå), båter og Elias båter

Lage såpebobler.

Spille Hage- yatzy

Maleaktiviteter ute og inne

Se på småkryp og innsekter med utstyr som forstørrelsesglass.

Barna på storebarnsteam går på tur (til Midtåsen) og andre steder i nærområdet.

På forskerrommet: Morsomme eksperimenter som kan gjøres ute på sommeren. (Forskerfabrikken)

SANGER I MAI OG JUNI

Mokollsangen

Her er vi alle som i barnehagen
går,

synge en sang vi vil og feire
dagen vår.

Mokollen er stedet hvor vi alle har
det bra

derfor klapper vi i hendene og
roper høyt hurra!

17. mai-sang:

Tenk at nå er dagen her!

Tenk at nå er dagen her som jeg har lengtet etter.
Jeg skal gå i toget, og jeg er så glad.
Du kan tro jeg skal nok synge ut av alle krefter,
svinge flagget mitt og rope høyt hurra!

Ser du flagget mitt: rødt og blått og hvitt!
Det skal vaie fritt og vise seg
friskt, og vakkert er det, som vårt kjære gamle Norge.
Ja, det landet er vi glad i, du og jeg!

Sommervise: mel. Musevisa

Når sommersonnen skinner på åker og på eng,
da triller vi som erter ut av sofabenk og seng,
og alle vil vi tralle vår glade melodi,
for julidagen har så mye rart å gi!
En skal til bekken og fiske lite grann,
og to skal dra på blåbærtur med nistemat og spann,
tre skal til stranda og vasse ut og inn,
og alle skal få sommersonne på kroppen sin!

JULI 2020: Alle må ha 3 uker ferie f.o.m. 23.06 t o m 14.08

Fredag 03.07 er siste dag før barnehagen stenger i felles ferie UKE 28 og 29:
vi åpner igjen mandag 20.07.20.

10.07: Gabriel 3 år!
26.07: Luka 3 år!

AUGUST 20:

01.08: Elena 2 år!
12.08: Edvin 6 år!

12.08: Foreldremøte for foreldre til nye barn.

14.08: Planleggingsdag. Barnehagen STENGT

NYTT BARNEHAGEÅR:

17.08: Planleggingsdag: Barnehagen STENGT

20.08: Leander 5 år!
30.08: Elon 3 år!

Se plan for tilvenning og trygg tilknytning på s. 12—16.

Foreldresamtaler for nye barn. Vi avtaler tid med hver enkelt.

SEPTEMBER 2020:

05.09: Rita og Nina 3år!

06.09: Familietur for gamle og nye familier til Grubesand!

16.09: Mexico sin nasjonaldag feires på Tassen

21.09: Olai 4 år!

24.09: Sara 4 år!

FORELDREKAFFE I GRUPPENE
(datoer kommer senere.)

"Kick off" i september: Vi danser "BlimE—dansen" som handler om vennskap.

Brannvernuke: uke 37

Planleggingdag, (dato kommer senere.)

JEG ER GLAD FOR Å HA EN VENN
Tekst og melodi: Per Åmot Tveit.

Fint at jeg traff deg, sikkert og visst,
deg har jeg tenkt på helt siden sist.
Jeg sier det gjerne igjen og igjen:
Jeg er glad for å ha en venn!
Jeg er glad for å ha en venn!

Hjertet mitt liker at du er nær,
da er det lyst og trivelig her.
Jeg sier det gjerne igjen og igjen:
Jeg er glad for å ha en venn!
Jeg er glad for å ha en venn!

Venner kan trøste, vennskap er smart
krangler vi, blir det godt igjen snart.
Jeg sier det gjerne igjen og igjen:
Jeg er glad for å ha en venn!
Jeg er glad for å ha en venn!

Hvis du er borte, savner jeg deg,
da blir det trist og ensomt for meg.
Jeg sier det gjerne igjen og igjen:
Jeg er glad for å ha en venn!
Jeg er glad for å ha en venn!
-SOM DEG!

Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser ved bøkeskogen og grenser opp mot naturområdet i Mokollen. Utelekeplassen for de eldre barna er stor og fri, uten gjerder, med fjellknauser og skog å leke i .

Barnehagen ble etablert som barnepark i 1966, godkjent som barnehage i 1990, påbygd i 1993, 1999, 2009, 2011 og i 2017. Den er etablert som aksjeselskap og Espen Erlandsen er eier.

I dag har vi plass til ca. 58 barn fra 1—6 år. Søknad finnes på www.sandefjord.kommune.no eller på www.mokollen.no
Barnehagen er organisert som en helhet. Barna er delt i 5 mindre grupper fordelt på to team. Det er en barnehagelærer, som pedagogisk leder i hver gruppe og assistenter./Fagarbeidere. Normen gir 6 barn pr. ansatt over 3 år, 3 barn pr. ansatt under 3 år.
Barnehagen har en personalgruppe med variasjon i alder, kompetanser og ressurser. Se mer om oss på www.mokollen.no.
Strukturen som preger helhetsbarnehagen gir fleksibilitet, fellesskap og mulighet til å endre både organisering og ressursbruk—alltid til barnas beste!